

II

(Meddelanden)

MEDDELANDEN FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2010

(2014/C 200/01)

Innehållsförteckning

INLEDNING	2
1. TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER	3
1.1 Tillämpningsområde	3
1.2 Stödåtgärder som omfattas av dessa riktlinjer	5
1.3 Definitioner	5
2. ANMÄLNINGSPLIKTIGT MILJÖ- OCH ENERGISTÖD	10
3. BEDÖMNING AV FÖRENLIGHET ENLIGT ARTIKEL 107.3 C I FÖRDRAGET	11
3.1 Gemensamma bedömningsprinciper	11
3.2 Allmänna bestämmelser om förenlighet	12
3.3 Stöd till energi från förnybara källor	23
3.4 Energieffektivitetsåtgärder, inklusive kraftvärme samt fjärrvärme och fjärrkyla	28
3.5 Stöd till resurseffektivitet, särskilt stöd till avfallshantering	30
3.6 Stöd till avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)	31
3.7 Stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter och i form av minskningar i finansieringsstöd för el från förnybara källor	32
3.8 Stöd till energiinfrastruktur	36
3.9 Stöd till tillräcklig produktionskapacitet	38
3.10 Stöd i form av system för handel med utsläppsrätter	41
3.11 Stöd för omlokalisering av företag	41
4. UTVÄRDERING	42
5. TILLÄMPNING	43
6. ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING	44
7. ÖVERSYN	44

INLEDNING

(1) För att förhindra att statligt stöd leder till snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden och påverkar handeln mellan medlemsstaterna på ett sätt som strider mot det gemensamma intresset fastställs principen att statligt stöd är förbjudet i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *fördraget*). Enligt artikel 107.2 och 107.3 kan statligt stöd emellertid i vissa fall vara förenligt med fördraget.

(2) Enligt artikel 107.3 c i fördraget kan kommissionen anse stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter inom Europeiska unionen när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset som förenligt med den inre marknaden

(3) Europa 2020-strategin⁽¹⁾ är inriktad på att skapa förutsättningar för smart och hållbar tillväxt för alla. I detta syfte har ett antal överordnade mål satts upp, bland annat för klimatförändringar och hållbar energi, enligt följande: i) Minska unionens växthusgasutsläpp med minst 20 % jämfört med 1990 års nivåer, ii) öka andelen förnybara energikällor i unionens energiförbrukning till 20 %, och iii) och höja energieffektiviteten i EU med 20 % jämfört med 1990 års nivåer. De båda första av dessa bindande mål på nationell nivå infördes genom energi- och klimatpaketet⁽²⁾.

(4) Den 22 januari 2014 föreslog kommissionen i meddelandet *En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030*⁽³⁾ (nedan kallad *2030-ramen*) att energi- och klimatmålen ska nås senast 2030. Pelarna i 2030-ramen är i) en minskning av växthusgasutsläppen med 40 % jämfört med 1990 års nivå, ii) ett mål om minst 27 % förnybar energi inom hela EU, iii) förnyade ambitioner för en energieffektivitetspolitik, och iii) ett nytt förvaltningssystem och en ny uppsättning indikatorer för att garantera ett konkurrenskraftigt och säkert energisystem.

(5) De överordnade mål som anges i skäl (3) är särskilt viktiga för dessa riktlinjer. Som ett stöd i insatserna för att nå dessa mål lades initiativet "Ett resurseffektivt Europa" fram i Europa 2020-strategin som ett av strategins sju huvudinitiativ⁽⁴⁾. Detta huvudinitiativ syftar till att skapa en ram för politiska åtgärder för att stödja omställningen till en resurseffektiv och koldioxidsnål ekonomi som ska bidra till att

a) förbättra de ekonomiska resultaten och samtidigt minska resursanvändningen,

b) hitta och skapa nya möjligheter till ekonomisk tillväxt och mer innovation samt stärka unionens konkurrenskraft

c) trygga försörjningen av väsentliga resurser, och

d) bekämpa klimatförändringen och begränsa resursanvändningens miljöpåverkan.

(6) Det bör beaktas att det både i färdplanen för ett resurseffektivt Europa⁽⁵⁾ och flera slutsatser från rådet framförs krav på en utfasning av miljömässigt skadliga stöd⁽⁶⁾. Negativa effekter av miljöskadliga stöd bör därför beaktas i dessa riktlinjer, samtidigt som hänsyn tas till behovet av att hantera kompromisser mellan olika områden och politiska åtgärder, vilket också anges i huvudinitiativet. Stöd för utvinning av fossila bränslen omfattas inte av dessa riktlinjer.

⁽¹⁾ KOM(2010) 2020 slutlig, 3.3.2010.

⁽²⁾ Beslut nr 406/2009/EG av den 23 april 2009 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 136) och direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽³⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - *En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030* (COM(2014) 15 final), 22.1.2014.

⁽⁴⁾ COM(2011) 21, 26.1.2011.

⁽⁵⁾ KOM(2011) 571 slutlig, 20.9.2011.

⁽⁶⁾ I Europeiska rådets slutsatser av den 23 maj 2013 bekräftades behovet av att fasa ut miljömässigt eller ekonomiskt skadliga subventioner, bland annat för fossila bränslen, i syfte att underlätta investeringar i ny och intelligent energinfrastruktur.

(7) I färdplanen uppmanas också medlemsstaterna att åtgärda brister i genomförandet av EU-lagstiftningen så att den ger önskade resultat⁽⁷⁾. För att undvika att statliga stödåtgärder orsakar miljöskador måste medlemsstaterna också se till att unionens miljölagstiftning följs, och utföra en miljökonsekvensbedömning om unionslagstiftningen kräver en sådan, och se till att alla relevanta tillstånd finns.

(8) Redan i meddelandet "Energi 2020 – En strategi för hållbar och trygg energiförsörjning på en konkurren- sutsatt marknad"⁽⁸⁾, som ingår i huvudinitiativet Ett resurseffektivt Europa, konstaterade kommissionen att målet för en säker, tillförlitlig och hållbar energiförsörjning med överkomliga priser kommer att urholkas om inte elnäten uppgraderas, föråldrade kraftverk ersätts av konkurrenskraftiga och renare alternativ och energin används mer effektivt genom hela energikedjan.

(9) I 2030-ramen efterlyses ett kraftfullt åtagande för att minska växthusgasutsläppen i linje med färdplanen för 2050. Uppnåendet av detta mål bör fullgöras på ett kostnadseffektivt sätt, som ger medlemsstaterna utrymme att själva bestämma om övergången till en koldioxidnål ekonomi, som passar deras särskilda förhål- landen, och att främja en forsknings- och innovationspolitik till stöd för klimat- och energiramen efter 2020. Dessa riktlinjer följer dessa principer och banar väg för 2030-ramen.

(10) I dessa riktlinjer anger kommissionen villkoren för när stöd till energi och miljö kan anses förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i fördraget.

(11) I sitt meddelande om modernisering av det statliga stödet⁽⁹⁾ tillkännagav kommissionen följande tre syften som eftersträvas med moderniseringen av kontrollen av det statliga stödet:

- a) Främja en hållbar, smart tillväxt för alla på en konkurren- sutsatt inre marknad.
- b) Inrikta kommissionens förhandsgranskning på ärenden som mest påverkar den inre marknaden och samtidigt stärka samarbetet med medlemsstaterna vid tillämpningen av reglerna om statligt stöd.
- c) Rationalisera reglerna och möjliggöra snabbare beslut.

(12) I meddelandet efterlystes framför allt ett gemensamt tillvägagångssätt för översynen av de olika riktlin- jerna och rambestämmelserna; ett synsätt baserat på att stärka den inre marknaden, öka effektiviteten i de offentliga utgifterna genom att se till att det statliga stödet bidrar mer till uppfyllandet av mål av gemensamt intresse samt att noggrannare kontrollera om stödet har en stimulanseffekt, är begränsat till ett nödvändigt mini- mum och eventuellt har en negativ effekt på konkurrens och handel. De förenlighetsvillkor som anges i dessa riktlinjer är baserade på dessa gemensamma bedömningsprinciper.

1. TILLÄMPNINGSMOMRÅDE OCH DEFINITIONER

1.1 Tillämpningsområde

(13) Dessa riktlinjer är tillämpliga på statligt stöd som beviljas för miljöskydd eller energimål inom samtliga sektorer som omfattas av fördraget i den utsträckning åtgärderna omfattas av avsnitt 1.2. De är därför även tillämpliga på sådana sektorer som omfattas av särskilda unionsregler om statligt stöd (transport⁽¹⁰⁾, kol, jord- bruk, skogsbruk samt fiske och vattenbruk), om inget annat anges i dessa särskilda regler.

⁽⁷⁾ Annan lagstiftning, som Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16), (direktivet om förnybar energi) innehåller till exempel hållbarhetskrav för biobränslen och icke-diskriminering i artikel 17.1–8 i densamma.

⁽⁸⁾ KOM(2010) 639, 10.11.2010.

⁽⁹⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012.

⁽¹⁰⁾ I synnerhet saknar dessa riktlinjer inverkan på gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till järnvägsföretag (EUT C 184, 22.7.2008, s. 13). Järnvägsriktlinjerna ger utrymme för andra former av stöd, inbegripet stöd för att minska järnvägstransporters externa kostnader. Sådant stöd omfattas av avsnitt 6.3 i järnvägsriktlinjerna och syftar till att man ska beakta att järnvägstransporter gör det möjligt att undvika externa kostnader i förhållande till konkurrerande transportslag. Förutsatt att samtliga villkor i avsnitt 6.3 i järnvägsriktlinjerna uppfylls och förutsatt att stödet beviljas på ett icke-diskriminerande sätt får medlemsstaterna bevilja stöd för att minska de externa kostnaderna.

(14) När det gäller jordbruk samt fiske och vattenbruk är dessa riktlinjer tillämpliga på stöd till miljöskydd till företag som är verksamma inom förädling och saluföring av produkter, och under särskilda förhållanden, till företag som är verksamma inom primärproduktion. Följande villkor gäller för dessa sektorer:

- a) För företag som är verksamma inom förädling och saluföring av fiskeprodukter är den högsta tillåtna stödnivån den högre av stödnivån enligt dessa riktlinjer och stödnivån enligt den förordningen, om stödet avser utgifter som är stödberättigande enligt rådets förordning (EG) nr 1198/2006⁽¹⁾ eller den förordning som ersätter denna⁽¹²⁾.
- b) När det gäller primärproduktion inom jordbruket och åtgärder som medfinansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt åtgärder till stöd för skogsbruk, är dessa riktlinjer endast tillämpliga om det inte anges särskilda regler i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013⁽¹³⁾, enligt ändringar eller ersättningar.
- c) I fråga om fiske och primärproduktion inom vattenbruket är dessa riktlinjer endast tillämpliga om det inte finns några särskilda bestämmelser om stöd med inriktning på miljöskydd och energi.

(15) Dessa riktlinjer gäller inte följande:

- a) Utveckling och tillverkning av miljövänliga produkter, maskiner eller transportmedel för att kunna driva dem med mindre förbrukning av naturresurser, och åtgärder som vidtas i fabriker eller andra produktionsanläggningar i syfte att förbättra säkerhet eller hygien⁽¹⁴⁾.
- b) Finansiering av miljöskyddsåtgärder som avser infrastrukturer för luft-, väg- och järnvägstransporter samt för sjötransporter och transporter på inre vattenvägar.
- c) Icke återvinningsbara kostnader enligt definitionen på sådana kostnader i kommissionens meddelande om en analysmetod för statligt stöd i samband med icke återvinningsbara kostnader⁽¹⁵⁾.
- d) Statligt stöd till forskning, utveckling och innovation⁽¹⁶⁾, som regleras av gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation⁽¹⁷⁾.
- e) Statligt stöd till åtgärder som avser biologisk mångfald⁽¹⁸⁾.

(16) Miljö- och energistöd får inte beviljas företag som befinner sig i svårigheter såsom detta begrepp tillämpas i dessa riktlinjer enligt definitionen i de tillämpliga riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁽¹⁹⁾, inbegripet senare ändringar.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 om Europeiska fiskerifonden (EUT L 223, 15.8.2006, s. 1).

⁽¹²⁾ Se kommissionens förslag till förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden (KOM(2011) 804 slutlig).

⁽¹³⁾ EUT C 319, 27.12.2006, s. 1. Detta gäller även den ram som ersätter riktlinjerna från 2006, som upphör att gälla den 31 december 2013.

⁽¹⁴⁾ Miljöstöd är vanligen mindre snedvridande och mer effektivt om det beviljas till konsumenter/användare av miljövänliga produkter i stället för till producenter/tillverkare av miljövänliga produkter. Användning av miljömärkning och miljöpåståenden på produkter kan vara ett annat sätt att möjliggöra för konsumenter/användare att göra välgrundade köpbeslut och att öka efterfrågan på miljövänliga produkter. När kraftfulla miljömärkningar och sanningsenliga miljöpåståenden är väl utformade, erkända, betrodda och förstås och upplevs som relevanta av konsumenterna kan dessa utgöra ett kraftfullt redskap för att vägleda och forma (konsumenters) beteende i riktning mot mer miljövänliga val. Användning av ett märknings-/certifieringssystem med tydliga kriterier, som omfattas av extern kontroll (av tredje part), kommer att bli ett av de effektivaste sätten för företag att visa för konsumenterna och intressenter att de lever upp till högt ställda miljökrav. Mot bakgrund av detta inbegriper inte kommissionen särskilda regler beträffande utformning och tillverkning av miljövänliga produkter i dessa riktlinjer.

⁽¹⁵⁾ Antogs av kommissionen den 26 juli 2001 och tillkännagavs medlemsstaterna genom skrivelse ref. SG(2001) D/290869 av den 6 augusti 2001.

⁽¹⁶⁾ Riktlinjerna föreskriver en bonus för miljöinnovationsprojekt som utgör mycket miljövänliga och mycket innovativa investeringar.

⁽¹⁷⁾ EUT C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Detta stöd kan behandlas enligt reglerna om stöd av allmänt ekonomiskt intresse, se ärendena SA. 31243 (2012/N) och NN8/2009.

⁽¹⁹⁾ Meddelande från kommissionen – *Gemenskapen riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter* (EUT C 244, 1.10.2004, s. 2).

(17) När kommissionen bedömer regionalstöd som beviljats ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grund av ett tidigare kommissionsbeslut om att ett stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden beaktar den det stödbelopp som återstår att återkräva⁽²⁰⁾.

1.2 Stödåtgärder som omfattas av dessa riktlinjer

(18) Kommissionen har identifierat ett antal miljö- och energiåtgärder där statligt stöd på vissa villkor kan anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i fördraget.

- a) Stöd till företag som går längre än unionsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer (inklusive stöd för inköp av nya transportfordon).
- b) Stöd för tidig anpassning till framtida unionsnormer.
- c) Stöd för miljöstudier.
- d) Stöd för sanering av förorenade områden.
- e) Stöd för energi från förnybara källor.
- f) Stöd för energieffektivitetsåtgärder, inklusive kraftvärme samt fjärrvärme och fjärrkyla.
- g) Stöd för resurseffektivitet, och särskilt för avfallshantering.
- h) Stöd för avskiljning, transport och lagring av koldioxid, inbegripet enskilda delar av kedjan för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS).
- i) Stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter.
- j) Stöd i form av sänkning av de avgifter som finansierar stödet för el från förnybara källor.
- k) Stöd för energiinfrastruktur.
- l) Stöd för åtgärder för att säkerställa tillräcklig produktionskapacitet.
- m) Stöd i form av utsläppsätter.
- n) Stöd för omlokalisering av företag.

1.3 Definitioner

(19) I dessa riktlinjer gäller följande definitioner:

- (1) *Miljöskydd*: åtgärder som syftar till att avhjälpa eller förebygga sådana skador på den fysiska miljön eller naturresurserna som orsakas av stödmottagarens egen verksamhet, minska risken för sådana skador eller medföra en effektivare användning av naturresurser, inklusive energisparåtgärder och användningen av förnybara energikällor.
- (2) *Energieffektivitet*: en mängd sparad energi som fastställs genom mätning och/eller uppskattning av förbrukningen före och efter genomförandet av en åtgärd för att förbättra energieffektiviteten, med normalisering för yttre förhållanden som påverkar energiförbrukningen.
- (3) *Unionsnorm*:
 - a) en obligatorisk unionsnorm som anger den nivå som enskilda företag ska uppnå i miljöhänseende⁽²¹⁾, eller

⁽²⁰⁾ Se i detta avseende de förenade målen T-244/93 och T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mot kommissionen, REG 1995, s. II-2265 och Tillkännagivande från kommissionen – Effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 272, 15.11.2007, s. 4).

⁽²¹⁾ Normer eller mål som fastställts på unionsnivå och som är bindande för medlemsstaterna men inte för enskilda företag anses inte vara unionsnormer.

- b) skyldigheten enligt direktiv 2010/75/EU⁽²²⁾ att använda bästa tillgängliga teknik och att säkerställa att utsläppsnivåerna avseende föroreningar inte är högre än de skulle ha varit vid användning av bästa tillgängliga teknik. Vad gäller fall där utsläppsnivåer med anknytning till bästa tillgängliga teknik har definierats i genomförandeakter som antagits enligt direktiv 2010/75/EU ska dessa nivåer gälla vid tillämpning av dessa riktlinjer. Då dessa nivåer uttrycks i form av ett intervall ska den nivå där den bästa tillgängliga tekniken först uppnås tillämpas.
- (4) *Miljöinnovation*: alla former av innovationsverksamhet som leder eller syftar till att avsevärt förbättra miljöskyddet, inbegripet nya produktionsprocesser, nya produkter eller tjänster och nya lednings- och affärsmetoder, som om de används eller genomförs sannolikt förebygger eller avsevärt minskar miljöriskerna, föroreningarna och andra negativa effekter av resursutnyttjandet, genom hela livscykeln för närliggande verksamheter.
- I dessa riktlinjer gäller följande definitioner:
- Mindre förändringar eller förbättringar.
 - Förbättrade produktions- eller tjänstemöjligheter genom att tillverknings- eller logistiksystem införs som i hög grad liknar dem som redan används.
 - Förändringar av affärsmetoder, arbetsplatsorganisation eller yttre förbindelser som utgår från organisationsmetoder som redan används inom företaget.
 - Ändrad ledningsstrategi.
 - Sammanslagningar och förvärv.
 - Upphörande med en process.
 - Allmänt utbyte eller utvidgning av kapitalet.
 - Förändringar som uteslutande beror på ändrade faktorpriser, anpassning, regelbundna säsonganpassningar eller andra cykliska anpassningar.
 - Handel med nya eller väsentligt förbättrade produkter.
- (5) *Förnybara energikällor*: följande förnybara icke-fossila energikällor: vindkraft, solenergi, aerotermisk energi (luftvärme), geotermisk energi, hydrotermisk energi, havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogaser.
- (6) *Biomassa*: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter från jordbruk (bland annat material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung), skogsbruk och därmed förknippad industri, inklusive fiske och vattenbruk, liksom biogas och den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.
- (7) *Biobränsle*: flytande eller gasformigt bränsle för transport som framställs av biomassa.
- (8) *Flytande biobränslen*: flytande bränsle som framställs av biomassa för att ge energi för andra syften än transport, inklusive el, uppvärmning och kylning.
- (9) *Hållbart biobränsle*: biobränsle som uppfyller hållbarhetskriterierna i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EG) 2009/28⁽²³⁾ om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, inbegripet eventuella ändringar⁽²⁴⁾.
- (10) *Samarbetsmekanism*: en mekanism som uppfyller de villkor som anges i artikel 6, 7 eller 8 i direktiv (EG) 2009/28.
- (11) *Energi från förnybara energikällor*: energi som produceras vid anläggningar som endast använder förnybara energikällor samt andelen energi (uttryckt i värmevärde) som producerats från förnybara energikällor i hybridanläggningar som också använder konventionella energikällor, och detta omfattar förnybar el som används för att fylla lagringssystemen men inte el som produceras som ett resultat av lagringssystemen.

⁽²²⁾ Direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽²⁴⁾ Hållbarhetskriterierna gäller även flytande biobränslen i enlighet med direktiv (EG) 2009/28.

- (12) *Kraftvärme*: samtidig framställning i en och samma process av värmeenergi och elenergi och/eller mekanisk energi.
- (13) *Högeffektiv kraftvärme*: kraftvärme som uppfyller definitionen av högeffektiv kraftvärme i artikel 2.34 i direktiv 2012/27/EU ⁽²⁵⁾.
- (14) *Effektiv fjärrvärme och fjärrkyla*: fjärrvärme och fjärrkyla som uppfyller definitionen av effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla i artikel 2.41 och 2.42 i direktiv 2012/27/EU ⁽²⁶⁾. Definitionen omfattar anläggningar för produktion av värme/kyla och det nätverk (inbegripet tillhörande anordningar) som krävs för att distribuera värme/kyla från produktionsenheterna till kundens lokaler.
- (15) *Miljöskatt*: en skatt vars specifika beskattningsunderlag har tydliga negativa effekter på miljön, eller vars syfte därför är att vissa verksamheter, varor eller tjänster ska beskattas så att miljökostnaderna ingår i priset eller att producenter och konsumenter styrs mot miljövänligare verksamheter.
- (16) *Unionens lägsta skattenivå*: den lägsta skattenivå som anges i unionslagstiftningen; vad gäller energiprodukter och elektricitet avses med unionens lägsta skattenivå den lägsta skattenivå som anges i bilaga I till rådets direktiv 2003/96/EG ⁽²⁷⁾.
- (17) *Små och medelstora företag*: företag som uppfyller villkoren i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag ⁽²⁸⁾.
- (18) *Stora företag*: företag som inte omfattas av definitionen av små och medelstora företag.
- (19) *Individuellt stöd*: stöd som beviljas antingen på grundval av en stödordning eller för ett särskilt ändamål.
- (20) *Stödnivå*: stödbeloppet brutto uttryckt i procent av de stödberättigande kostnaderna. Alla siffror som används ska avse bruttobelopp, dvs. belopp före eventuella avdrag för skatt eller andra avgifter. Om stöd beviljas i någon annan form än som bidrag, ska stödbeloppet vara lika med stödets bidragsekvivalent. Stöd som betalas ut i flera omgångar ska beräknas till sitt värde vid tidpunkten för beviljandet. Den ränta som ska användas för omräkning och för att räkna ut stödbeloppet i ett mjukt lån ska vara den gällande referensräntan vid den tidpunkt då lånet beviljades. Stödnivån beräknas per stödmottagare.
- (21) *Driftsfördel*: för beräkning av stödberättigande kostnader, särskilt kostnadsbesparingar eller ytterligare kompletterande produktion som direkt sammanhänger med den extra investeringen i miljöskyddssyfte och i tillämpliga fall fördelar som uppkommer genom andra stödåtgärder oavsett om de utgör statligt stöd eller inte, inbegripet driftstöd som beviljas för samma stödberättigande kostnader, inmatningspriser eller andra stödåtgärder.
- (22) *Driftskostnader*: för beräkning av stödberättigande kostnader, särskilt extra produktionskostnader såsom underhållskostnader som blir följden av den extra investeringen i miljöskyddssyfte.
- (23) *Materiell anläggningstillgång*: för beräkning av stödberättigande kostnader, investeringar i tomtmark som är absolut nödvändiga för att uppfylla miljökrav, investeringar i byggnader, anläggningar och utrustning, om syftet är att minska eller ta bort föroreningar och olägenheter, och investeringar för att anpassa produktionsmetoder för att skydda miljön.
- (24) *Immateriell tillgång*: medel för beräkning av stödberättigande kostnader, utgifter för tekniköverföring genom förvärv av tillverkningslicenser eller patenterad och icke patenterad know-how, om sådana utgifter uppfyller följande villkor:
- Den ska betraktas som en avskrivningsbar tillgång.
 - Den ska ha förvärvats på marknadsvillkor från företag där köparen inte har några direkta eller indirekta kontrollbefogenheter.

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽²⁶⁾ EUT L 315, 14.11.2012, s. 1.

⁽²⁷⁾ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽²⁸⁾ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36.

- c) Den ska tas upp som en tillgång i företagets balansräkning och finnas kvar och utnyttjas av det stöd-mottagande företaget under minst fem år från och med det att stödet beviljats. Detta villkor gäller inte om den immateriella tillgången är tekniskt föråldrad. Vid en vidareförsäljning under denna femårsperiod ska inkomsterna från försäljningen dras av från de stödberättigande kostnaderna och i förekommande fall leda till att stödbeloppet återbetalas helt eller delvis.
- (25) *Internalisering av kostnaderna*: principen om att samtliga kostnader som hänger samman med miljöskyddet bör tas med i det förorenande företagets produktionskostnader.
- (26) *Förorenare*: den som direkt eller indirekt skadar miljön eller skapar förhållanden som leder till att den försämras ⁽²⁹⁾.
- (27) *Förorening*: i det här sammanhanget den skada som förorenaren orsakar genom att direkt eller indirekt skada miljön, eller genom att skapa förhållanden som leder till en sådan skada på den fysiska miljön eller på naturresurser.
- (28) *Principen om att förorenaren betalar*: kostnaderna för åtgärder för att hantera föroreningar bör åläggas den förorenare som orsakar föroreningarna.
- (29) *Förorenat område*: ett område där förekomst av farliga ämnen orsakad av mänsklig verksamhet är belagd och där denna förekomst är så stor att den utgör en betydande risk för människors hälsa eller för miljön med beaktande av pågående och godkänd framtida användning av marken.
- (30) *Stöd för särskilda ändamål*: stöd som inte beviljas på grundval av en stödordning.
- (31) *Energiinfrastruktur*: varje fysisk utrustning eller anläggning som är belägen i unionen eller kopplar samman unionen med ett eller flera tredjeländer och omfattas av följande kategorier:
- a) Angående elektricitet:
- i) Infrastruktur för överföring, i enlighet med definitionen i artikel 2.3 i direktiv 2009/72/EG ⁽³⁰⁾.
 - ii) Infrastruktur för distribution, i enlighet med definitionen i artikel 2.5 i direktiv 2009/72/EG ⁽³⁰⁾.
 - iii) Ellagring, definierat som ellagringsanläggningar som används för permanent eller tillfällig lagring av el i infrastruktur ovan eller under mark, eller i geologiska områden, förutsatt att de är direkt anslutna till högspänningsledning som är utformade för en spänning på 110 kV eller mer.
 - iv) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att de system som avses i leden i–iii ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem på alla spänningsnivåer och transformatorstationer. och
 - v) Intelligent nät, definierat som varje typ av utrustning eller anläggning, både på överförings- och på mellanspänningsdistributionsnivå, som syftar till digital tvåvägskommunikation, i realtid eller nära realtid, samt interaktiv och intelligent övervakning och styrning av produktion, överföring, distribution och förbrukning av el inom ett elnät för att utveckla ett nät som på ett effektivt sätt integrerar alla användare anslutna till elnätet – producenter, konsumenter och dem som är både producenter och konsumenter – samt deras beteende och handlingar, i syfte att säkerställa ett ekonomiskt effektivt, hållbart elsystem med låga förluster, hög kvalitet, försörjningstrygghet och säkerhet.
- b) Angående gas:
- i) Överförings- och distributionsledningar för transport av naturgas och biogas, som ingår i ett nät, utom högtrycksledningar som används för distribution i tidigare led av naturgas.
 - ii) Underjordiska lagringsanläggningar anslutna till de högtrycksledningar för gas som anges i led i.

⁽²⁹⁾ Rådets rekommendation av den 3 mars 1975 om beräkning av kostnader och om offentliga myndigheters intervention i miljöfrågor (EGT L 194, 25.7.1975, s. 1).

⁽³⁰⁾ Direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55).

- iii) Mottagning, lagring och förågnings- eller dekompressionsanläggningar för flytande naturgas, eller komprimerad naturgas, och
 - iv) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt eller för att möjliggöra dubbelriktad kapacitet, inklusive kompressorstationer.
- c) Angående olja:
- i) Rörledningar för transport av råolja.
 - ii) Pumpstationer och lagringsfaciliteter som behövs för drift av råoljerörledningar, och
 - iii) All utrustning, eller installation, som är av central vikt för att systemet i fråga ska fungera ordentligt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem och motströmningsutrustningar.
- d) Angående koldioxid: nät av rörledningar, inbegripet tillhörande förstärkningsstationer för transport av koldioxid till lagringsanläggningar, i syfte att injektera koldioxiden i en lämplig underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.
- (32) *Likviditetsslag*: skillnaden mellan positiva och negativa kassaflöden under en investerings livstid, diskonterat till deras aktuella värde (i typfallet med användning av kapitalkostnaden).
- (33) *Avskiljning och lagring av koldioxid eller CCS*: en uppsättning tekniker som går ut på att koldioxid (CO₂) som släpps ut från industrianläggningar som baseras på fossila bränslen eller biomassa, inklusive kraftverk, avskiljs, transporteras till en lämplig lagringsplats och där injekteras i en lämplig underjordisk geologisk formation för permanent förvaring, tillräcklig produktionskapacitet:
- (34) *Tillräcklig produktionskapacitet*: en produktionskapacitet som bedöms vara tillräcklig för att tillgodose efterfrågan i en medlemsstat under en viss period, baserat på en konventionell statistisk indikator som används av organisationer som unionsinstitutionerna erkänner som organisationer som fyller en väsentlig funktion i inrättandet av en inre marknad för elektricitet, t.ex. Europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (ENTSO-E).
- (35) *Producent*: ett företag som producerar elkraft för kommersiella ändamål.
- (36) *Åtgärd för tillräcklig produktionskapacitet*: en mekanism för att säkerställa att vissa nivåer för tillräcklig produktionskapacitet uppnås på nationell nivå.
- (37) *Balanseringsansvar*: en balansansvarig parts ansvar för avvikelser mellan produktion, förbrukning och marknadserbjudanden inom en viss avräkningsperiod för obalanser.
- (38) *Standardbalanseringsansvar*: icke-diskriminerande balanseringsansvar för olika tekniker, där ingen producent undantas från sådant ansvar.
- (39) *Balansansvarig part*: en marknadsdeltagare eller dennes valda representant som ansvarar för dess obalanser.
- (40) *Obalanser*: en balansansvarig parts ansvar för avvikelser mellan produktion, förbrukning och marknadserbjudanden inom en viss avräkningsperiod för obalanser.
- (41) *Avräkning av obalanser*: en finansiell avräkningsmekanism som syftar till att återvinna balanseringskostnader för balansansvariga parters obalanser.
- (42) *Avräkningsperiod för obalanser*: tidsenheter som används för att bestämma balansansvariga parters obalanser.

- (43) *Konkurrensutsatt anbudsförfarande*: ett icke-diskriminerande anbudsförfarande i vilket ett tillräckligt stort antal företag deltar och inom vilket stöd beviljas antingen på grundval av det ursprungliga anbud som lämnats av anbudsgivaren eller ett enhetspris. Dessutom utgör budgeten eller volymen med anknytning till anbudsförandet en bindande begränsning som innebär att inte alla anbudsgivare kan erhålla stöd.
- (44) *Inledande av arbetena*: antingen inledandet av de byggnadsarbeten som avser investeringen eller det första fasta åtagandet att beställa utrustning eller ett annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först. Markinköp och förberedande arbete såsom erhållande av tillstånd och utförande av genomförbarhetsstudier betraktas inte som arbetets början. Beträffande uppköp innebär arbetets början den tidpunkt då tillgångar med direkt anknytning till det förvärvade företaget förvärvas.
- (45) *Demonstrationsprojekt*: ett projekt som innehåller teknik som utgör den första av sitt slag inom unionen och som innebär en viktig innovation som med god marginal överträffar tidigare känd teknik.
- (46) *Stödområden*: områden som anges i den godkända regionalstödskartan för perioden 1 juli 2014–31 december 2020 med tillämpning av artikel 107.3 a och c i fördraget.
- (47) *Regionalstödslista*: den förteckning över områden som en medlemsstat har utsett i enlighet med villkoren i riktlinjerna om statligt regionalstöd för 2014–2020 ⁽³¹⁾.

2. ANMÄLNINGSPLIKTIGT MILJÖ- OCH ENERGISTÖD

(20) Individuellt stöd som beviljas på grundval av en stödordning fortsätter att omfattas av anmälningskravet enligt artikel 108.3 i fördraget om stödet överstiger följande tröskelvärden för anmälan ⁽³²⁾ och inte beviljas på grundval av det konkurrensutsatta anbudsförandet:

- a) *Investeringsstöd*: om stödbeloppet överstiger 15 miljoner euro för ett företag.
- b) *Driftstöd för produktion av el från förnybara energikällor eller kraftvärmeproduktion av förnybar värme*: om stödet ges till anläggningar för produktion av el från förnybara energikällor där den åtföljande kapaciteten att producera el från förnybara energikällor per anläggning överstiger 250 megawatt (MW).
- c) *Driftstöd för produktion av biobränsle*: om stödet ges till anläggningar för produktion av biobränsle där produktionen överstiger 150 000 ton per år.
- d) *Driftstöd för kraftvärme*: om stöd ges till kraftvärmeanläggningar där kapaciteten att producera el från kraftvärme överstiger 300 MW. Stöd till värmeproduktion via kraftvärme kommer att bedömas mot bakgrund av en anmälan som grundar sig på elproduktionskapacitet.
- e) *Stöd till energiinfrastruktur*: om stödbeloppet överstiger 50 miljoner euro för ett företag per investeringsprojekt.
- f) *Stöd till avskiljning och lagring av koldioxid*: om stödbeloppet överstiger 50 miljoner euro per investeringsprojekt.
- g) *Stöd i form av en åtgärd för tillräcklig produktionskapacitet*: om stödbeloppet överstiger 15 miljoner euro per projekt per företag.

(21) Befrielse från eller nedsättningar av miljöskatter och befrielse från finansiering av energi från förnybara energikällor som bedöms enligt avsnitt 3.7 omfattas inte av villkoren för stöd som anmäls enskilt. Stöd som beviljas i form av skattestöd som inte omfattas av avsnitt 3.7 i dessa riktlinjer blir emellertid föremål för en individuell bedömning om tröskelvärdena i det avsnittet överskrids. Detta gäller oberoende av om den enskilda stödmottagaren samtidigt omfattas av en skattebefrielse eller skattelättnad som bedöms enligt avsnitt 3.7.

⁽³¹⁾ EUT C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽³²⁾ För beräkningen av kapacitetsgränsen måste den totala kapacitet (för enheterna) som är stödberättigande beaktas för varje projekt.

(22) I dessa riktlinjer anges förenlighetskriterier för stödordningar samt individuellt stöd avseende miljöskydds- mål och energimål som omfattas av anmälnings skyldigheten enligt artikel 108.3 i fördraget.

3. BEDÖMNING AV FÖRENLIGHET ENLIGT ARTIKEL 107.3 C I FÖRDRAGET

(23) Statligt stöd för miljöskyddsändamål och energiändamål ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 c i fördraget om stödet, på grundval av de gemensamma bedömnings- principer som anges i detta kapitel, innebär ett större bidrag till unionens miljö- eller energimål utan att detta påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. De särskilda nackdelarna i stödområden kommer att beaktas.

(24) I detta kapitel förtydligas hur kommissionen kommer att tillämpa de gemensamma bedömningsprinciper som anges i avsnitt 3.1 vid bedömning av stödåtgärder som omfattas av dessa riktlinjer och, i tillämpliga fall, vid fastställande av specifika villkor för ett individuellt stöd (oavsett om det tillhandahålls på grundval av en stödordning eller för ett särskilt ändamål).

(25) I avsnitt 3.2 anges de allmänna förenlighetsvillkor som gäller för alla stödåtgärder som omfattas av dessa riktlinjer, såvida inte dessa allmänna förenlighetsvillkor specificeras eller ändras genom mer specifika avsnitt av kapitel 3. Följaktligen gäller avsnitt 3.2 i synnerhet följande åtgärder, som inte ingår i de mer specifika avsnit- ten av kapitel 3:

- a) Stöd till miljöstudier.
- b) Stöd för sanering av förorenade områden.
- c) Stöd till företag som går längre än unionsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer.
- d) Stöd för tidig anpassning till framtida unionsnormer.

3.1 Gemensamma bedömningsprinciper

(26) När kommissionen bedömer om en anmäld stödåtgärd kan anses vara förenlig med den inre marknaden analyserar den vanligtvis om stödåtgärdens utformning garanterar att stödets positiva effekt när det gäller att nå ett mål av gemensamt intresse är större än dess negativa effekter på handel och konkurrens.

(27) I meddelandet av den 8 maj 2012 om modernisering av det statliga stödet⁽³³⁾ efterlystes gemensamma principer för kommissionens bedömning av stödåtgärders förenlighet med den inre marknaden. Med hänsyn till detta anser kommissionen att en stödåtgärd är förenlig med den inre marknaden endast om den uppfyller vart och ett av följande kriterier.

- a) *Bidrag till ett väl avgränsat mål av gemensamt intresse*: en statlig stödåtgärd måste syfta till ett mål av gemen- samt intresse i enlighet med artikel 107.3 i fördraget (avsnitt 3.2.1).
- b) *Behov av statligt ingripande*: en statlig stödåtgärd måste vara inriktad på en situation där stödet kan åstad- komma en konkret förbättring som marknaden inte klarar på egen hand, till exempel genom att åtgärda ett väl avgränsat marknadsmisslyckande (avsnitt 3.2.2).
- c) *Stödåtgärdens lämplighet*: den föreslagna stödåtgärden är ett lämpligt policyinstrument med hänsyn till målet av gemensamt intresse (avsnitt 3.2.3).
- d) *Stimulanseffekt*: stödet måste ändra företagets beteende på ett sådant sätt att de inleder ytterligare verksamhet som de inte skulle bedriva eller som det skulle bedriva endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt (avsnitt 3.2.4).
- e) *Stödets proportionalitet (begränsning av stödet till ett minimum)*: stödbeloppet måste begränsas till det minimum som krävs för att uppmuntra till ytterligare investeringar eller ekonomisk aktivitet i det berörda området (avsnitt 3.2.5).

⁽³³⁾ COM(2012) 209 final, 8.5.2012.

f) *Undvikande av betydande otillbörliga negativa effekter på konkurrens och handel mellan medlemsstater*: de negativa effekterna av stödet är tillräckligt begränsade, så att det övergripande resultatet av åtgärden blir positivt (avsnitt 3.2.6).

g) *Överblickbart stöd*: Medlemsstaterna, kommissionen, ekonomiska aktörer och allmänheten ska lätt ha tillgång till alla relevanta handlingar och till relevant information om det stöd som beviljas inom ramen för detta (avsnitt 3.2.7).

(28) Vissa kategorier av stödordningar kan dessutom bli föremål för ett krav på efterhandsutvärdering enligt kapitel 8. I sådana fall kan kommissionen begränsa stödordningarnas giltighetstid (vanligtvis till fyra år eller mindre) med möjlighet att förlänga dem senare genom en ny anmälan.

(29) Om en statlig stödåtgärd eller de villkor som är förbundna med den (t.ex. finansieringsmetoden när denna utgör en integrerad del av stödåtgärden) medför en icke särskiljbar överträdelse av unionslagstiftningen kan stödet inte förklaras förenligt med den inre marknaden⁽³⁴⁾. När det gäller energiområdet, exempelvis, måste avgifter som syftar till att finansiera en statlig stödåtgärd särskilt uppfylla artiklarna 30 och 110 i fördraget⁽³⁵⁾.

3.2 Allmänna bestämmelser om förenlighet

3.2.1 Bidrag till ett mål av gemensamt intresse

3.2.1.1 Allmänna villkor

(30) Det övergripande syftet med miljöstödet är att höja nivån på miljöskyddet jämfört med den nivå som skulle uppnås i avsaknad av stöd. I Europa 2020-strategin fastställs särskilda mål och syften för hållbar tillväxt för att stödja övergången till en resurseffektiv och konkurrenskraftig utsläppsnål ekonomi. En utsläppsnål ekonomi med en betydande andel alternativ energi från förnybara källor kräver en anpassning av energisystemet, särskilt avsevärda investeringar i nätverk⁽³⁶⁾. Det primära syftet med stöd inom energisektorn är att säkerställa ett konkurrenskraftigt, hållbart och säkert energisystem på en välfungerande energimarknad inom unionen⁽³⁷⁾.

(31) Medlemsstater som har för avsikt att bevilja miljö- eller energistödet måste exakt definiera det eftersträvade syftet och redogöra för vad som är åtgärdens förväntade bidrag till uppnåendet av detta syfte. När medlemsstaterna inför en åtgärd som medfinansieras av de europeiska struktur- och investeringsfonderna kan de utgå från motiveringarna i de relevanta operativa programmen för att definiera de eftersträvade miljö- eller energimålen.

(32) Miljöstudier kan bidra till uppnåendet av ett gemensamt mål om de är direkt kopplade till investeringar som är stödberättigande enligt dessa riktlinjer. Detta gäller även om den bedömda investeringen inte genomförs till följd av slutsatserna från den förberedande studien.

3.2.1.2 Ytterligare villkor för individuellt anmälningspliktigt stöd

(33) För att visa att ett individuellt anmälningspliktigt stöd bidrar till uppnåendet av en höjd miljöskyddsnivå kan medlemsstaterna, i så stor utsträckning som möjligt i kvantifierbara termer, använda en rad olika indikatorer, särskilt de indikatorer som anges nedan:

a) *Begränsningstekniker*: mängden växthusgaser eller förorenande ämnen som permanent upphör att släppas ut i atmosfären (vilket leder till minskat bidrag från fossila bränslen).

⁽³⁴⁾ Se mål C-156/98-, Tyskland mot kommissionen, REG 2000-, s. I-6857, punkt 78 och -mål C-333/07, Régie Networks mot Rhone Alpes Bourgogne, REG 2008, s. I-10807-, punkterna 94–116. Se även, på energiområdet, förenade målen C-128/03 och C-129/03 AEM och AEM Torino, REG 2005, s. I-2861, punkterna 38–51.

⁽³⁵⁾ Mål C-206/06 Essent, REG 2008, s. I-5497, punkterna 40–59. När det gäller tillämpningen av artiklarna 30 och 110 i fördraget på ordningar för handel med utsläppsrätter, se kommissionens beslut C(2009)7085 av den 17 september 2009, statligt stöd N 437/2009 – Stödordning för främjande av produktion av kraftvärmeproduktion i Rumänien (EUT C 31, 9.2.2010, s. 8), skälen 63–65.

⁽³⁶⁾ KOM(2011)112 slutlig "Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050". COM(2011) 571 final, Färdplan för ett resurseffektivt Europa.

⁽³⁷⁾ KOM(2010)639 slutlig, "Energi 2020-meddelandet".

- b) *Befintliga unionsnormer*: absolut mängd och relativ storlek avseende omfattningen av den höjda miljöskyddsni-vån utöver och bortom standarden, dvs. föroreningsminskningar som inte skulle uppnås genom standarden i avsaknad av statligt stöd.
- c) *Framtida unionsnormer*: snabbare genomförande av framtida standarder, dvs. att utsläppsminskningen börjar tidigare.

3.2.2 Behov av statligt ingripande

3.2.2.1 Allmänna villkor

(34) Det är allmänt accepterat att konkurrenskraftiga marknader tenderar att ge positiva resultat när det gäller priser, produktion och resursanvändning vid förekomst av marknadsmisslyckanden⁽³⁸⁾. Statliga ingripanden kan få marknaden att fungera mer effektivt. Under vissa omständigheter kan statliga stödåtgärder rätta till marknadsmisslyckanden och därmed bidra till att uppnå det gemensamma målet i den mån marknaden själv inte kan garantera ett effektivt resultat. För att bedöma om statligt stöd är nödvändigt för att nå målet av gemensamt intresse måste först själva problemet diagnostiseras och definieras. Statligt stöd bör inriktas på situationer där stöd kan medföra en materiell förbättring som marknaden inte kan tillhandahålla på egen hand.

(35) När medlemsstaterna fastställer riktlinjer för att se till att stödåtgärderna bidrar till att uppnå det gemensamma målet bör de kartlägga de marknadsmisslyckanden som hämmar ett ökat miljöskydd eller en välfungerande, säker och hållbar energimarknad med överkomliga priser. Marknadsmisslyckanden relaterade till miljö- och energimål kan vara olika eller likna varandra, men har det gemensamt att de kan förhindra optimala resultat och leda till otillfredsställande resultat av följande skäl:

- a) **Negativa externa effekter**: Dessa är vanligast för miljöstödåtgärder och uppstår om föroreningen inte är lämpligt prissatt, det vill säga att företaget i fråga inte betalar hela kostnaden för föroreningen. Företag som agerar i eget intresse har inget incitament att ta hänsyn till de negativa externa effekter som orsakas av produktion, vare sig när de fattar beslut om en viss produktionsteknik eller när de fattar beslut om produktionsnivån. Företagets produktionskostnader är med andra ord lägre än kostnaderna för samhället. Därför har företagen vanligen inget incitament att minska sina föroreningar eller vidta åtgärder individuellt för att skydda miljön.
- b) **Positiva externa effekter**: det faktum att andra marknadsdeltagare än investeraren tillgodogör sig en del av nyttan med en investering, vilket leder till att företagen underinvesterar. Positiva externa effekter kan till exempel förekomma i samband med investeringar i ekoinnovation⁽³⁹⁾, systemstabilitet, nya och innovativa förnybara tekniker och innovativa åtgärder på efterfrågesidan eller energinfrastrukturer eller kapacitetsmekanismer som gynnar många medlemstater (eller ett större antal konsumenter).
- c) **Asymmetrisk information**: Detta uppstår vanligen på marknader där det finns en skillnad mellan den information som finns tillgänglig för den ena sidan av marknaden och den information som finns tillgänglig för den andra sidan av marknaden. En sådan situation kan till exempel uppstå om externa finansiella investerare saknar information om projektets sannolika avkastning och risker. Samma situation kan också uppkomma vid gränsöverskridande infrastruktursamarbete där den ena parten har en informationsnackdel jämfört med den andra parten. Även om risker eller osäkerhet i sig inte leder till marknadsmisslyckanden är problemet med asymmetrisk information kopplat till graden av risk och osäkerhet. Båda tenderar att vara högre för miljöinvesteringar, som vanligen har längre avskrivningsperioder. Detta kan leda till kortsiktigt tänkande, vilket kan förvärras av finansieringsvillkoren för sådana investeringar, särskilt för små och medelstora företag.

⁽³⁸⁾ Begreppet "marknadsmisslyckande" avser situationer där marknader, när de fått sköta sig själva, sannolikt inte producerar effektiva resultat.

⁽³⁹⁾ Typiska exempel på positiva externa effekter är åtgärder för att ytterligare förbättra naturskydd eller skydd av biologisk mångfald, för att tillhandahålla ekosystemtjänster eller externa effekter till följd av allmän utbildning.

d) **Bristande samordning:** Detta kan hindra ett projekts utveckling eller effektiva utformning till följd av motstridiga intressen och incitament bland investerarna, s.k. splittrade incitament, avtalskostnader samt osäkerhet kring samarbetets resultat och näteffekter, t.ex. oavbruten elförsörjning. Bristande samordning kan exempelvis uppstå i förhållandet mellan en fastighetssägare och en hyresgäst när det gäller tillämpning av energieffektiva lösningar. Samordningsproblemen kan förvärras ytterligare av informationsproblem, särskilt asymmetrisk information. Samordningsproblem kan också bero på behovet av att nå en viss kritisk massa innan det är kommersiellt attraktivt att starta ett projekt, vilket kan vara en särskilt relevant aspekt i (gränsöverskridande) infrastrukturprojekt.

(36) Blotta existensen av marknadsmisslyckanden i ett visst sammanhang är inte tillräckligt för att motivera ett statligt ingripande. Annan politik och åtgärder kan redan finnas för att hantera identifierade marknadsmisslyckanden. Exempel på detta är sektorreglering, obligatoriska föroreningsstandarder, prissättningsmekanismer som unionens system för handel med utsläppsrätter och kolskatter. Kompletterande åtgärder, inklusive statligt stöd, får endast riktas mot det återstående marknadsmisslyckandet, det vill säga det marknadsmisslyckande som inte har lösts med hjälp av annan politik och åtgärder. Det är också viktigt att visa hur statligt stöd bidrar till att förstärka befintlig politik och åtgärder som syftar till att korrigera samma marknadsmisslyckande. Behovet av statligt stöd är således svagare om det motverkar annan politik som inriktas på samma marknadsmisslyckande.

(37) Kommissionen kommer att se stöd som motiverat om medlemsstaten kan visa att stödet på ett effektivt sätt är inriktat på ett (återstående) marknadsmisslyckande som inte har rättats till.

3.2.2.2 Ytterligare villkor för individuellt anmälningspliktigt stöd

(38) Marknadsmisslyckanden kan finnas generellt sett och stödåtgärderna kanske i princip är väl utformade för att ge ett effektivt marknadsresultat, men alla företag kanske inte konfronteras med dessa marknadsmisslyckanden i samma utsträckning. För anmälningspliktigt individuellt stöd bedömer kommissionen följaktligen det specifika stödbehovet från fall till fall. Det är medlemsstaten som ska visa att det finns ett marknadsmisslyckande som fortfarande inte har lösts beträffande den verksamhet som ska få stöd och att stödet är effektivt inriktat på att avhjälpa detta marknadsmisslyckande.

(39) Beroende på marknadsmisslyckande tar kommissionen hänsyn till följande faktorer:

- a) Om marknadsmisslyckandet redan hanteras effektivt genom andra politiska åtgärder, särskilt förekomst av miljönormer eller andra unionsnormer, unionens system för handel med utsläppsrätter eller miljöskatter.
- b) Om ett statligt ingripande är nödvändigt med hänsyn till stödmottagarens kostnader för att genomföra nationella normer i avsaknad av stöd jämfört med kostnaderna, eller avsaknaden av kostnader, för genomförandet av dessa normer för stödmottagarens största konkurrenter.
- c) När det gäller bristande samordning, antalet företag som behöver samarbeta, motstridiga intressen mellan samarbetsparter och praktiska problem med samordningen av samarbetet såsom språkliga problem, känslig information, icke-harmoniserade normer.

3.2.3 Stödets lämplighet

(40) Den föreslagna stödåtgärden måste vara ett lämpligt policyinstrument med hänsyn till det berörda politiska målet. En stödåtgärd anses vara oförenlig med den inre marknaden om samma positiva bidrag till det gemensamma målet kan uppnås med andra, mindre snedvridande policyinstrument eller andra, mindre snedvridande stödinstrument.

3.2.3.1 Ändamålsenlighet jämfört med alternativa politiska instrument

(41) Statligt stöd är inte det enda politiska instrument som medlemsstaterna har tillgång till för att främja ett ökat miljöskydd eller uppnå en välfungerande, säker och hållbar europeisk energimarknad med överkomliga priser. Det är viktigt att tänka på att det kan finnas andra, bättre lämpade instrument för att uppnå dessa mål. Reglering och marknadsbaserade styrmedel är de viktigaste verktygen för att uppnå miljö- och energimål. "Mjuka" styrmedel, t.ex. frivillig miljömärkning och spridning av miljövänlig teknik, kan också ha en viktig roll för ett ökat miljöskydd.

(42) Olika åtgärder för att rätta till samma marknadsmisslyckande kan dock motverka varandra. Så är fallet om en effektiv marknadsbaserad mekanism redan har inrättats för att specifikt hantera problemet med externa effekter. En ytterligare stödåtgärd för att hantera samma marknadsmisslyckande riskerar att minska den marknadsbaserade mekanismens effektivitet.

(43) Olika åtgärder för att rätta till olika marknadsmisslyckande kan dock motverka varandra. En åtgärd för att rätta till ett problem med produktionskapacitetens tillräcklighet kräver en avvägning mot miljömålet att fasa ut stöd som är skadliga med hänsyn till miljön eller ekonomin, inbegripet till fossila bränslen. En åtgärd för att minska utsläppen av växthusgaser kan likaså öka försörjningen av variabel elproduktion, vilket kan ha en negativ effekt på målet för tillräcklig produktionskapacitet.

(44) Efterlevnad av principen om att förorenaren betalar genom miljölagstiftning garanterar i princip att marknadsmisslyckanden i samband med negativa externa effekter korrigeras. Statligt stöd är därför inte ett lämpligt instrument i det fallet, och kan inte beviljas i den utsträckning stödmottagaren kan hållas ansvarig för föroreningen enligt befintlig unionslagstiftning eller nationell lagstiftning⁽⁴⁰⁾.

3.2.3.2 Ändamålsenlighet jämfört med olika stödinstrument

(45) Miljö- och energistöd kan beviljas i olika former. Medlemsstaten bör dock se till att stödet beviljas i den form som sannolikt minst orsakar snedvridning av handel och konkurrens. I detta avseende ska medlemsstaten visa varför andra, potentiellt mindre snedvridande stödformer, såsom förskott med återbetalningsskyldighet jämfört med direkta bidrag eller skatteavdrag jämfört med skattelättnader eller stödformer som baseras på finansiella instrument såsom skuld- eller kapitalinstrument (t.ex. lågräntelån eller räntesubventioner, statliga garantier eller annan tillförsel av kapital på förmånliga villkor) är mindre lämpliga.

(46) Valet av stödinstrument bör överensstämma med det marknadsmisslyckande som stödåtgärden är avsedd att korrigeras. Om de faktiska intäkterna är osäkra, till exempel när det gäller energibesparingsåtgärder, kan förskott med återbetalningsskyldighet vara ett lämpligt stödinstrument. För stödordningar som genomför mål och prioriteringar i operativa program, antas det finansieringsinstrument som valts i detta program i princip vara ett lämpligt instrument.

(47) I fråga om driftstöd ska medlemsstaten kunna visa att stödet är ändamålsenligt för att uppnå syftet med den stödordning som stödet är inriktat på. För att visa att stödet är ändamålsenligt kan medlemsstaten beräkna stödbeloppet på förhand som ett fast belopp som täcker den förväntade kostnadsklyftan under en given period, för att uppmuntra företagen att minimera sina kostnader och utveckla sin verksamhet mer effektivt på sikt⁽⁴¹⁾.

(48) För att visa att stödordningarna är ändamålsenliga kan kommissionen även förlita sig på resultaten av tidigare bedömningar enligt beskrivningen i kapitel 4.

3.2.4 Stimulansseffekt

3.2.4.1 Allmänna villkor

(49) Miljö- och energistöd kan anses vara förenligt med den inre marknaden endast om det har en stimulansseffekt. En stimulansseffekt uppstår om stödet förmår stödmottagaren att ändra sitt beteende genom att höja nivån på miljöskyddet eller bidra till en förbättrad funktion hos en säker och hållbar energimarknad med överkomliga priser, och stödmottagaren inte skulle ha ändrat sitt beteende utan stödet. Stödet får inte subventionera kostnader för en verksamhet som företaget i alla händelser skulle ådra sig och får inte kompensera för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet.

⁽⁴⁰⁾ Kommissionen anser i synnerhet att stöd till förorenade platser endast kan beviljas när förorenaren – dvs. den person som är ansvarig enligt den tillämpliga lagstiftningen i varje medlemsstat och utan att det påverkar direktivet om miljöansvar (direktiv 2004/35/EG) och andra relevanta unionsbestämmelser på detta område – inte kan identifieras eller inte kan hållas lagligt ansvarig för att finansiera saneringen enligt principen om att förorenaren betalar.

⁽⁴¹⁾ Om osäkerheten kring den framtida kostnads- och intäktsutvecklingen är stor och om det råder stark informationsasymmetri kan myndigheterna även använda modeller för ersättningen som inte helt och hållet bygger på reglering på förhand utan snarare på en medelväg av reglering på förhand och i efterhand (t.ex. genom en balanserad fördelning av oförutsedda vinster).

(50) Kommissionen anser att stödet inte har någon stimulansseffekt för mottagaren i alla fall där projektet redan hade inletts innan stödmottagaren ansökte om stöd hos de nationella myndigheterna. I sådana fall, om stödmottagarna börjar genomföra ett projekt innan de ansöker om stöd, kommer eventuellt stöd som beviljas för det projektet att anses vara oförenligt med den inre marknaden.

(51) Vid ansökan om stöd måste medlemsstaterna införa och använda ett ansökningsformulär. Ansökningsformuläret ska åtminstone innehålla uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet, inklusive ort och datum för projektets inledande och avslutande, det stödbelopp som krävs för att genomföra projektet samt stödberättigande kostnader. I ansökningsformuläret ska stödmottagarna beskriva situationen utan stödet, det vill säga en situation som anges som det kontrafaktiska scenariot, eller det alternativa scenariot eller projektet. Stora företag ska dessutom lägga fram dokumentation som styrker de uppgifter om ett kontrafaktiskt scenario som anges i ansökningsformuläret.

(52) När den beviljande myndigheten mottar ett ansökningsformulär ska den kontrollera det kontrafaktiska scenariots trovärdighet och bekräfta att stödet har erforderlig stimulansseffekt. Ett kontrafaktiskt scenario är trovärdigt om det är äkta och hänger samman med de faktorer som ska beaktas vid beslutsfattandet vid den tidpunkt då stödmottagaren fattar sitt investeringsbeslut. Villkoren i punkterna (50) och (51) måste inte uppfyllas om stödet beviljas på grundval av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

Stimulansseffekt och anpassning till unionsnormer

(53) Kommissionen anser att stöd som beviljas för anpassning till framtida unionsnormer i princip har en stimulansseffekt, också när normen redan har antagits men ännu inte trätt i kraft. I det senare fallet har stödet emellertid en stimulansseffekt om det stimulerar till att investeringen genomförs långt innan dess att normen träder i kraft. Stöd som beviljas för anpassning till unionsnormer som redan antagits men ännu inte trätt i kraft kommer att anses ha en stimulansseffekt om investeringen genomförs och slutförs minst ett år innan unionsnormerna träder i kraft.

(54) Som ytterligare ett undantag från punkt (53) kan en stimulansseffekt föreligga om stöd beviljas för

- a) förvärv av nya transportfordon för väg-, järnvägs- och sjötransporter samt transporter på inre vattenvägar som uppfyller antagna unionsnormer, under förutsättning att förvärvet sker innan dessa normer träder i kraft och att de, när de väl blivit obligatoriska, inte gäller retroaktivt för redan köpta fordon, eller
- b) eftermontering på befintliga transportfordon för väg-, järnvägs- och sjötransporter samt transporter på inre vattenvägar, under förutsättning att unionsnormerna ännu inte hade trätt i kraft när dessa fordon togs i bruk och att de, när de väl blivit obligatoriska, inte gäller retroaktivt för dessa fordon.

(55) Kommissionen anser att stöd för investeringar som gör det möjligt för stödmottagarna att vidta åtgärder som går längre än de tillämpliga unionsnormerna bidrar på ett positivt sätt till miljö- eller energimålet. För att inte avskräcka medlemsstaterna från att införa nationella normer som är strängare än motsvarande unionsnormer föreligger det sådana positiva bidrag oberoende av om det finns obligatoriska nationella normer som är strängare än unionsnormerna eller inte. Detta omfattar till exempel åtgärder för att förbättra vatten- och luftkvaliteten som går längre än de obligatoriska unionsnormerna. Sådana positiva bidrag föreligger även om det finns en obligatorisk nationell norm som antagits i avsaknad av unionsnormer.

Stimulansseffekt och energibesiktning

(56) Enligt direktiv 2012/27/EU⁽⁴²⁾ ("energieffektivitetsdirektivet") ska stora företag genomföra energibesiktningar vart fjärde år. Av denna anledning kan stora företags energibesiktning ha en stimulansseffekt bara i den mån stödet inte ersätter en energibesiktning som krävs enligt energieffektivitetsdirektivet. Eftersom denna skyldighet inte åläggs små och medelstora företag, kan stöd till små och medelstora företag för att genomföra energibesiktningen ha en stimulansseffekt.

(57) Ovanstående punkt påverkar inte bedömningen av stimulansseffekten vad gäller energieffektivitetsåtgärder som föreskrivs eller genomförs till följd av energibesiktningen eller till följd av andra verktyg såsom energiledningssystem och miljöledningssystem.

⁽⁴²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

3.2.4.2 Ytterligare villkor för individuellt anmälningspliktigt stöd

(58) För individuella anmälningspliktiga stödåtgärder ska medlemsstater på ett entydigt sätt kunna visa kommissionen att stödet har en stimulans effekt. Medlemsstaterna ska lägga fram tydliga bevis för att stödet faktiskt påverkar investeringsbeslutet på ett sätt som ändrar stödmottagarens beteende och får stödmottagaren att höja nivån på miljöskyddet eller leder till att unionens energimarknad fungerar bättre. För att möjliggöra en övergripande bedömning ska medlemsstaten inte bara ge information om det stödmottagande projektet utan också en utförlig beskrivning av det kontrafaktiska scenariot, i vilket ingen av medlemsstaterna beviljar stödmottagaren stöd.

(59) Fördelarna med nya investeringar eller produktionsmetoder är vanligtvis inte begränsade till deras miljöeffekter eller effekter på energimarknaden. Sådana fördelar kan särskilt vara produktionsfördelar⁽⁴³⁾ medan riskerna i synnerhet beror på osäkerhet huruvida investeringen kommer att vara så produktiv som väntat.

(60) Stimulans effekten identifieras i princip genom en analys av det kontrafaktiska scenariot med en jämförelse av planerad verksamhet med respektive utan stöd. Det handlar i grund och botten om att kontrollera projektets lönsamhet i avsaknad av stöd och bedöma om projektet verkligen inte ger den vinst som företaget skulle få om det genomförde det alternativa projektet.

(61) I detta sammanhang kan lönsamhetsnivån utvärderas med hänvisning till metoder som är sedvanlig praxis i den berörda branschen, och som kan omfatta metoder för att bedöma projektets nettonuvärde⁽⁴⁴⁾, internränta⁽⁴⁵⁾ eller den genomsnittliga avkastningen på sysselsatt kapital. Projektets lönsamhet ska jämföras med den normala avkastning som företaget tillämpar vid andra investeringsprojekt av liknande slag. Om denna avkastning inte finns tillgänglig ska projektets lönsamhet jämföras med företagets kapitalkostnader som helhet eller med den avkastning som är vanligt förekommande inom den berörda branschen.

(62) Om det inte finns något känt kontrafaktiskt scenario kan en stimulans effekt antas föreligga om det finns ett likviditetsskott, det vill säga när investeringskostnaden överskrider nettonuvärdet av de rörelseresultat som investeringen väntas ge upphov till utifrån en i förväg fastställd affärsplan.

(63) Medlemsstaterna uppmanas särskilt att förlita sig på aktuella, relevanta och trovärdiga bevis, bland annat officiella handlingar från företagets styrelse, rapporter från kreditkommittén, riskbedömningar, finansiella rapporter, interna affärsplaner, expertutlåtanden och andra studier som avser det investeringsprojekt som är föremål för bedömning. Handlingar som innehåller information om efterfrågeprognoser, kostnadsprognoser, finansiella prognoser, handlingar som läggs fram för en investeringskommitté och som beskriver olika investerings scenarier eller handlingar som är avsedda för finansinstitut kan bidra till att bekräfta stimulans effekten.

(64) För att se till att stimulans effekten fastställs på objektiva grunder kan kommissionen i sin bedömning av stimulans effekten jämföra företagsspecifika uppgifter med uppgifter om den bransch där företaget är verksamt, så kallad rikt märkning. Medlemsstaten bör om möjligt särskilt lämna branschspecifika uppgifter som visar att företagets kontrafaktiska scenario, nödvändiga lönsamhetsnivå och förväntade kassaflöden är rimliga.

(65) Kommissionen kan anse att en stimulans effekt föreligger i fall där ett företag kan ha incitament för att genomföra ett projekt, med stöd, även om det stödmottagande projektet inte uppnår den normalt nödvändiga lönsamhetsnivån. Detta kan till exempel vara motiverat med tanke på bredare fördelar som inte framgår av projektets lönsamhet i sig. I sådana omständigheter är de bevis som lämnas för att visa att en stimulans effekt föreligger särskilt viktiga.

⁽⁴³⁾ Produktionsfördelar som inverkar negativt på stimulans effekten är ökad kapacitet, produktivitet, effektivitet eller kvalitet. Andra fördelar kan ha samband med produktprofilen eller märkning av produktionsmetoder som kan inverka negativt på stimulans effekten, särskilt på marknader där det finns konkurrenstryck att upprätthålla en hög nivå på miljöskyddet.

⁽⁴⁴⁾ Nettonuvärdet av ett projekt är skillnaden mellan de positiva och negativa kassaflödena under investeringens livstid diskonterade till deras nuvärde (vanligtvis med hjälp av kapitalkostnaden), det vill säga den normala avkastning som det berörda företaget tillämpar vid andra investeringsprojekt av liknande slag. Om detta riktmärke inte finns tillgängligt kan företagets kapitalkostnader som helhet eller den avkastning som är vanligt förekommande inom den berörda branschen användas för detta ändamål.

⁽⁴⁵⁾ Internräntan baseras inte på bokföringsintäkter under ett givet år, utan bygger på de framtida kassaflöden som investeraren förväntar sig att få in under investeringens livstid. Den definieras som den diskonteringsränta för vilken nettonuvärdet av en ström av kassaflöden är lika med noll.

(66) Om ett företag anpassar sig till en nationell norm som går längre än unionsnormerna eller som antagits i avsaknad av unionsnormer, kontrollerar kommissionen om stödmottagaren skulle ha påverkats väsentligt när det gäller ökade kostnader och inte kunnat betala kostnaderna för att omedelbart genomföra nationella normer.

(67) För investeringar som leder till att företagen går längre än de lägsta nivåer som krävs enligt unionsnormer kan kommissionen fortfarande anse att det inte föreligger någon stimulansseffekt, särskilt om sådana investeringar motsvarar de lägsta tekniska normer som finns tillgängliga på marknaden.

(68) Om stödet inte leder till ett ändrat beteende hos stödmottagaren genom att stimulera ytterligare verksamheter har stödet ingen stimulansseffekt när det gäller främjandet av ett miljövänligt beteende i unionen eller stärkandet av den europeiska energimarknadens funktion. Stöd kommer därför inte att godkännas i ärenden där det kan antas att samma verksamheter likväl skulle bedrivas utan stödet.

3.2.5 Stödets proportionalitet

3.2.5.1 Allmänna villkor

(69) Miljö- och energistöd anses vara proportionellt om stödbeloppet per stödmottagare begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå det eftersträvade miljöskydds- eller energimålet.

(70) Som allmän princip gäller att stöd anses vara begränsat till det minimum som krävs om stödbeloppet motsvarar merkostnaderna netto för att uppnå målet, jämfört med ett kontrafaktiskt scenario utan stöd. Merkostnaden netto fastställs genom skillnaden mellan de ekonomiska fördelarna med och kostnaderna (inklusive investering och drift) för det stödmottagande projektet och de ekonomiska fördelarna med och kostnaderna för det alternativa investeringsprojekt som företaget skulle genomföra utan stöd, det vill säga det kontrafaktiska scenariot.

(71) Det är dock svårt att ta full hänsyn till alla ekonomiska fördelar som en extra investering ger ett företag⁽⁴⁶⁾. För åtgärder som inte omfattas av en individuell bedömning kan därför en förenklad metod användas, där investeringens extrakostnader beräknas, det vill säga utan hänsyn till driftfördelar och driftskostnader. Åtgärder som inte omfattas av en individuell bedömning anses vara proportionella om stödbeloppet inte överstiger den högsta stödnivån, som utgör en given procentenhet av de stödberättigande kostnaderna enligt definitionen i punkterna (72) till (76). Dessa högsta tillåtna stödnivåer fungerar även som ett tak för stöd som beviljas till anmälningspliktiga åtgärder.

Stödberättigande kostnader

(72) Stödberättigande kostnader för miljöstöd är extrakostnader för en investering i materiella tillgångar och/eller i immateriella tillgångar som är direkt kopplade till uppnåendet av det gemensamma målet.

(73) Stödberättigande kostnader fastställs enligt följande:

- a) Om kostnaderna för att uppnå målet av gemensamt intresse kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden som en separat investering, till exempel för att det miljövänliga elementet är en "tilläggskomponent" till en befintlig anläggning och därför är lätt att urskilja, är det kostnaderna för den separata investeringen som utgör de stödberättigande kostnaderna⁽⁴⁷⁾.
- b) I alla övriga fall utgör de stödberättigande kostnaderna de extra investeringskostnaderna, som fastställs genom att den stödmottagande investeringen jämförs med den kontrafaktiska situationen i avsaknad av statligt stöd. I princip kan man hänvisa till kostnaden för en tekniskt jämförbar investering⁽⁴⁸⁾ som troligen skulle genomföras även utan stöd⁽⁴⁹⁾ och som inte leder till att målet av gemensamt intresse uppnås eller till att målet endast nås i mindre utsträckning.

⁽⁴⁶⁾ Vissa slags fördelar, som en "miljövänlig profil" som stärks av en miljöinvestering är till exempel svåra att mäta.

⁽⁴⁷⁾ För åtgärder med anknytning till sanering av förorenade områden är de stödberättigande kostnaderna lika med kostnaderna för saneringsarbetet efter det att värdestegringen för marken dragits av (se bilaga 2).

⁽⁴⁸⁾ Med en tekniskt jämförbar investering avses en investering med samma produktionskapacitet och alla övriga tekniska egenskaper (utom de som direkt sammanhänger med den extra investeringen för att nå det avsedda målet).

⁽⁴⁹⁾ Dessutom måste en sådan referensinvestering ur affärssynpunkt vara ett trovärdigt alternativ till den investering som bedöms.

(74) Bilaga 2 innehåller en förteckning över relevanta kontrafaktiska scenarier eller beräkningar av stödberättigande kostnader som speglar det kontrafaktiska scenario som bör användas i liknande fall. Kommissionen kan godta alternativa kontrafaktiska situationer om de motiveras på vederbörligt sätt av medlemsstaten.

(75) För åtgärder till stöd för integrerade projekt såsom integrerade energieffektivitetsåtgärder, eller biogasprojekt kan det vara svårt att fastställa ett kontrafaktiskt scenario. Om ett kontrafaktiskt scenario inte kan fastställas på ett trovärdigt sätt kan kommissionen tänka sig att överväga de totala kostnaderna för ett projekt som ett alternativ som kan innebära lägre stödnivåer för att spegla den ändrade beräkningen av stödberättigande kostnader.

(76) De regler som anges i punkterna (73)–(75) gäller för uppbyggnad av produktionsanläggningar inom energieffektiva projekt för fjärrvärme eller fjärrkyla. Likviditetsgapsstrategin kommer emellertid att tillämpas på stöd till uppbyggnad av nätet, liknande bedömningen av energiinfrastruktur.

Högsta tillåtna stödnivåer

(77) För att garantera förutsägbarhet och lika villkor tillämpar kommissionen de högsta tillåtna stödnivåer för investeringsstöd som anges i bilaga 1. Dessa stödnivåer avspeglar behovet av statligt ingripande, som avgörs av marknadsmisslyckandets relevans å ena sidan och den förväntade graden av snedvridning av konkurrens och handel å andra sidan.

(78) Högre stödnivåer kan tillåtas för vissa typer av stöd eller för investeringar som görs i ett stödområde, men stödnivån får aldrig överstiga 100 % av de stödberättigande kostnaderna. Högre stödnivåer kan tillåtas enligt följande:

- a) Stödnivån får ökas med 15 procentenheter för energi- och miljöinvesteringar i områden som får stöd som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget och med 5 procentenheter för energi- och miljöinvesteringar i områden som får stöd som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget. Kommissionen bedömer att dessa ökningarna är motiverade med tanke på de olika nackdelar som dessa områden kämpar med, som kan utgöra ett hinder för miljö- eller energiinvesteringar.
- b) Den högsta stödnivån kan ökas med 10 procentenheter för medelstora företag och med 20 procentenheter för små företag. Högre stödnivåer kan också krävas vad gäller små och medelstora företag, som å ena sidan kan dras med relativt större kostnader för att uppnå miljö- eller energimål jämfört med omfattningen av sin verksamhet och å andra sidan kan ha problem med ofullkomlighet på kapitalmarknaden, vilket tvingar dem att bära sådana kostnader. Risken för allvarlig snedvridning av konkurrens och handel minskar nämligen om stödmottagaren är ett litet eller medelstort företag.
- c) Högre stödnivåer kan vara motiverade under vissa omständigheter när det gäller miljöinnovation som kan åtgärda det dubbla marknadsmisslyckande som sammanhänger med de större risker som innovation är förknippad med i förening med projektets miljöaspekt. Detta gäller särskilt resurseffektivitetsåtgärder. Stödnivåerna får i sådana fall ökas med 10 procentenheter, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:
 - i) Tillgången eller projektet på miljöinnovationsområdet måste vara någonting nytt eller en väsentlig förbättring jämfört med den senaste utvecklingen inom branschen i unionen⁽⁵⁰⁾.

⁽⁵⁰⁾ Medlemsstaterna kan visa att det är fråga om en nyhet t.ex. med hjälp av en exakt beskrivning av innovationen och av marknadsvillkoren för att lansera eller sprida den, där den jämförs med den senaste process- eller organisationsteknik som i allmänhet används av andra företag inom samma bransch.

- ii) De förväntade miljövinster ska vara betydligt större än den förbättring som den allmänna tekniska utvecklingen i jämförbara verksamheter ger upphov till⁽⁵¹⁾.
- iii) Tillgångarnas eller projektens innovativa karaktär innebär en uppenbar risk i tekniskt, marknadsmässigt eller ekonomiskt hänseende som är större än den risk som vanligen förknippas med jämförbara tillgångar eller projekt som inte är innovativa⁽⁵²⁾.

(79) Kommissionen anser därför att stöd är förenligt med den inre marknaden om de stödberättigande kostnaderna är korrekt beräknade och de högsta stödnivåer som anges i bilaga 1 följs.

(80) Om stödet till stödmottagaren beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande utifrån klara, öppna och icke-diskriminerande kriterier får stödbeloppet uppgå till 100 % av de stödberättigande investeringskostnaderna⁽⁵³⁾. Ett sådant anbudsförfarande måste vara icke-diskriminerande och ge tillräckligt många företag möjlighet att delta. Dessutom måste budgeten i samband med anbudsförandet vara strikt begränsad i det avseendet att alla deltagare inte kan få stöd. Slutligen måste stödet beviljas på grundval av anbudsgivarens ursprungliga anbud, varför senare förhandlingar utesluts.

3.2.5.2 Kumulering av stöd

(81) Stöd får beviljas samtidigt på grundval av flera stödordningar eller kumuleras med stöd för särskilda ändamål, förutsatt att det totala beloppet av statligt stöd för en verksamhet eller ett projekt inte överstiger de stödtag som fastställs i dessa riktlinjer. Unionsfinansiering som förvaltas centralt av kommissionen och inte står direkt eller indirekt under medlemsstatens kontroll⁽⁵⁴⁾ utgör inte statligt stöd. Om sådan unionsfinansiering kombineras med statligt stöd ska endast det statliga stödet övervägas för att fastställa om tröskelvärdena för anmälning och de högsta stödnivåerna följs, under förutsättning att det totala beloppet för den offentliga finansiering som beviljats för samma stödberättigande kostnad inte överstiger den eller de högsta stödnivåer som fastställs i de tillämpliga reglerna i unionslagstiftningen.

(82) Stöd får inte kumuleras med stöd av mindre betydelse avseende samma stödberättigande kostnader, om en sådan kumulering skulle medföra en stödnivå som överstiger den högsta tillåtna stödnivå som fastställs i dessa riktlinjer.

3.2.5.3 Ytterligare villkor för individuellt anmälningspliktigt investerings- och driftstöd

(83) För individuellt stöd är det inte tillräckligt att det uppfyller de högsta stödnivåer som anges i detta avsnitt och i bilaga 1 för att garantera att det är proportionellt. Dessa högsta stödnivåer används som ett tak för individuellt stöd⁽⁵⁵⁾.

(84) Som allmän regel gäller att stöd som ska anmälas individuellt anses vara begränsat till ett minimum om stödbeloppet motsvarar merkostnaderna netto av att genomföra investeringen, jämfört med ett kontrafaktiskt scenario där inget stöd beviljas. Alla relevanta kostnader och fördelar under projektets löptid måste beaktas.

(85) Om inget specifikt alternativt projekt kan identifieras som ett kontrafaktiskt scenario kontrollerar kommissionen om stödbeloppet överstiger det minimum som behövs för att göra projektet tillräckligt lönsamt, till exempel öka dess internränta utöver den normala avkastning som tillämpas av det berörda företaget i andra investeringsprojekt av liknande slag. Om detta riktmärke inte finns tillgängligt kan företagets kapitalkostnader som helhet eller högre avkastning som är vanligt förekommande inom den berörda branschen användas för detta ändamål.

⁽⁵¹⁾ Om kvantitativa parametrar kan användas för att jämföra miljöinnovativ verksamhet med normal verksamhet som inte är innovativ, avses med "betydligt större" att den marginella förbättring som kan förväntas av miljöinnovativ verksamhet i form av minskade miljörisiker eller föreningar eller förbättrad energi- eller resurseffektivitet bör vara minst dubbelt så stor som den marginella förbättring som kan förväntas till följd av den allmänna utvecklingen av jämförbar verksamhet som inte är innovativ.

Om det föreslagna tillvägagångssättet inte lämpar sig i ett visst fall, eller om ingen kvantitativ jämförelse är möjlig, bör ansökan om statligt stöd innehålla en detaljerad beskrivning av den metod som används för att bedöma detta kriterium, för att garantera ett tillvägagångssätt som kan jämföras med den föreslagna metoden.

⁽⁵²⁾ Medlemsstaten ska kunna påvisa denna risk t.ex. med hjälp av följande faktorer: kostnaderna i förhållande till företagets omsättning, den tid som krävs för utvecklingen, väntade fördelar med miljöinnovationen jämfört med kostnaderna, och sannolikheten för ett misslyckande.

⁽⁵³⁾ Under sådana förhållanden kan man anta att de respektive anbudna återspeglar alla tänkbara fördelar som kan bli följden av den extra investeringen.

⁽⁵⁴⁾ Till exempel stöd som beviljas på grundval av kommissionens beslut 2010/670/EU (EUT L 290, 6.11.2010, s. 39) (NER 300-finansiering) och förordning (EU) nr 1233/2010 om ändring av förordning (EG) nr 663/2009 (EUT L 346, 30.12.2010, s. 5) (EPR-finansiering), Horisont 2020 eller Cosme.

⁽⁵⁵⁾ Om stöd för särskilda ändamål beviljas fastställs taket genom en jämförelse med representativa branschuppgifter som motsvarar ett tak för stöd för särskilda ändamål som beviljats på grundval av en stödordning.

(86) Medlemsstaten bör bevisa att stödbeloppet begränsas till ett minimum. Därför kan de beräkningar som används för att bedöma stimulanseffekten också användas för att bedöma huruvida stödet är proportionellt. Medlemsstaten ska kunna påvisa stödets proportionalitet med hjälp av den dokumentation som avses i punkt (63).

(87) När det gäller driftstöd som beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande anses individuellt stöd vara proportionellt om de allmänna villkoren är uppfyllda.

3.2.6 Undvikande av otillbörliga negativa effekter på handel och konkurrens

3.2.6.1 Allmänna överväganden

(88) För att stödet ska vara förenligt med den inre marknaden måste de negativa effekterna av stödåtgärden när det gäller snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstater vara begränsade och uppvägas av de positiva effekterna i form av bidrag till målet av gemensamt intresse.

(89) Kommissionen identifierar två huvudsakliga typer av snedvridning av handel och konkurrens. Dessa är snedvridning av produktmarknaden och lokaliseringseffekter. Båda typerna kan leda till ineffektiv resursallokering, som undergräver den inre marknads ekonomiska resultat, och till fördelningsproblem som påverkar hur den ekonomiska aktiviteten fördelar sig mellan olika regioner.

(90) Stöd för miljöändamål tenderar till sin natur att gynna miljövänliga produkter och tekniker på bekostnad av andra, mer förorenande produkter och tekniker och denna stödeffekt betraktas i princip inte som en otillbörlig snedvridning av konkurrensen eftersom den till sin natur är förknippad med stödets syfte, det vill säga miljöanpassning av ekonomin. När kommissionen bedömer de eventuella negativa effekterna av miljöstöd beaktar den åtgärdens totala miljöeffekt i förhållande till dess negativa inverkan på marknadsställningen, och därmed på vinsten, för företag som inte får stöd. Kommissionen kommer särskilt att bedöma snedvridande effekter för konkurrenter som också driver en miljövänlig verksamhet, även utan stöd. Ju mindre den väntade miljöeffekten av åtgärden i fråga är, desto viktigare är det att undersöka hur den påverkar marknadsandelar och vinst för konkurrerande teknik.

(91) En eventuell skadlig effekt av statligt stöd för miljö- och energiändamål är att det hindrar marknadsmeکانismerna från att leverera effektiva resultat genom att de mest effektiva och innovativa producenterna belönas och de minst effektiva pressas att förbättra sin effektivitet, omstrukturera sin verksamhet eller lämna marknaden. Det kan leda till en situation där effektivare eller mer innovativa konkurrenter, t.ex. konkurrenter med en annorlunda, kanske till och med ännu renare teknik, som annars skulle ha kunnat komma in på eller utvidga sin verksamhet på marknaden inte kan göra detta till följd av stöd som beviljats vissa företag. Ingripanden i en konkurrensutsatt process för in- och utträde på marknaden kan på lång sikt hämma innovationen och sakta ned branschomfattande produktivitetsförbättringar.

(92) Stödet kan också ha en snedvridande effekt genom att stärka eller upprätthålla en betydande marknads-makt för stödmottagaren. Även om stödet inte direkt förstärker en betydande marknads-makt kan detta ske indirekt genom att befintliga konkurrenter avskräcks från att utöka sin verksamhet eller förmås att lämna marknaden, eller genom att nya konkurrenter avskräcks från att komma in på marknaden.

(93) Förutom snedvridningar på produktmarknaderna kan stöd även påverka handeln och valet av lokalisering. Dessa snedvridningar kan uppstå bland medlemsstaterna, antingen när företag konkurrerar över gränserna eller överväger att lokalisera sina investeringar på annat håll. Stöd som syftar till att upprätthålla den ekonomiska aktiviteten i en region eller locka bort den från andra regioner inom den inre marknaden kanske inte direkt leder till snedvridning av produktmarknaden, men kan orsaka att verksamheter eller investeringar flyttas från en region till en annan utan nettomiljöeffekter.

Uppenbara negativa effekter

(94) I princip är det nödvändigt att analysera stödåtgärden och det sammanhang den tillämpas i för att kunna fastställa i vilken utsträckning stödåtgärden kan anses vara snedvridande. Det förekommer emellertid situationer där de negativa effekterna är klart större än eventuella positiva effekter, vilket innebär att stödet inte kan anses vara förenligt med den inre marknaden.

(95) Kommissionen fastställer högsta tillåtna stödnivåer som utgör ett grundläggande krav för förenlighet och som syftar till att förhindra att statligt stöd används till projekt där förhållandet mellan stödbelopp och stödberättigande kostnader anses vara mycket högt och med särskilt stor sannolikhet snedvridande.

(96) Stöd för miljö- och energjämdamål som endast leder till att en ekonomisk aktivitet lokaliseras på annat håll utan att förbättra den befintliga nivån på miljöskyddet i medlemsstaterna i fråga anses inte förenligt med den inre marknaden.

3.2.6.2 Allmänna villkor

(97) När kommissionen bedömer de negativa effekterna av stödåtgärden inriktar den sin analys på den snedvridning av konkurrensen som uppkommer genom miljö- och energistödets förutsebara effekter har på konkurrensen mellan företag på de produktmarknader som påverkas och den ekonomiska aktivitetens lokalisering. Om statliga stödåtgärder är väl riktade mot det marknadsmisslyckande som de är avsedda att korrigera är risken för att stödet kommer att snedvrیدا konkurrensen på ett otillbörligt sätt mer begränsad.

(98) Om stödet är proportionellt och begränsat till de extra investeringskostnaderna dämpas i princip den negativa effekten av stödet. Även när stödet är nödvändigt och proportionellt kan det emellertid leda till en förändring av stödmottagarnas beteende, vilket snedvrیدer konkurrensen. Ett företag som drivs i vinstsyfte höjer i regel nivån på miljöskyddet utöver de obligatoriska kraven endast om det anser att det åtminstone marginellt ger företaget en fördel av något slag.

(99) För att begränsa snedvridningen av konkurrens och handel till ett minimum lägger kommissionen stark vikt vid urvalsprocessen. Urvalsprocessen bör när så är möjligt genomföras på ett icke-diskriminerande, tydligt och öppet sätt, utan att i onödan utesluta företag som eventuellt konkurrerar med projekt som siktar mot samma miljö- eller energimål. Urvalsprocessen bör leda till att sådana stödmottagare väljs som kan sträva mot samma miljö- eller energimål med hjälp av det lägsta stödbeloppet eller på det mest kostnadseffektiva sättet.

(100) I sin bedömning av stödets negativa effekter tar kommissionen särskilt hänsyn till följande faktorer:

- a) *Minskning av eller kompensation för produktionskostnaderna per enhet* om den nya utrustningen⁽⁵⁶⁾ leder till lägre kostnader per producerad enhet jämfört med en situation utan stöd eller om stödet kompenserar för en del av driftskostnaden är det sannolikt att stödmottagaren kommer att öka sin försäljning. Ju större priselasticitet en produkt har desto större potential har stödet att snedvrیدا konkurrensen.
- b) *Ny produkt*: om stödmottagarna tar fram en ny produkt eller en produkt av högre kvalitet är det sannolikt att de ökar sin försäljning och kanske får fördelen att vara först.

3.2.6.3 Ytterligare villkor för individuellt anmälningspliktigt stöd

(101) Medlemsstaten måste se till att de negativa effekter som beskrivs i avsnitt 3.2.6.1 är begränsade. När kommissionen bedömer individuellt stöd tar den förutom de faktorer som tas upp i avsnitt 3.1.6.2 dessutom hänsyn till om stödet

- a) upprätthåller ineffektiv produktion och därmed förhindrar produktivitetstillväxten inom sektorn,
- b) snedvrیدer dynamiska incitament,
- c) ger upphov till marknadsstyrka eller utestängande agerande,
- d) på ett konstgjort sätt ändrar handelsflöden eller platsen för produktion.

⁽⁵⁶⁾ Det kan hända att beräkningen av extrakostnader inte helt täcker alla driftsfördelar, eftersom fördelarna inte dras av under investeringsens livstid. Vissa typer av fördelar, t.ex. kopplade till ökad produktivitet och ökad produktion med oförändrad kapacitet, kan också vara svåra att beakta.

(102) För att bedöma stödets kumulativa effekt kan kommissionen överväga planerat införande av andra stödordningar på energi- och miljöområdet än dem som anmälts och som direkt eller indirekt gynnar stödmottagaren.

(103) Kommissionen bedömer också om stödet leder till att vissa områden drar nytta av förmånligare produktionsvillkor, särskilt på grund av relativt sett lägre produktionskostnader tack vare stödet eller på grund av att högre produktionsnormer uppnås tack vare stödet. Det kan leda till att företag stannar kvar i eller förlägger verksamhet till stödområdena eller att handelsflöden förskjuts mot stödområdet. I sin analys av anmälningspliktigt individuellt stöd tar kommissionen därför hänsyn till eventuella belägg för att stödmottagaren har övervägt alternativ lokalisering.

3.2.7 Öppenhet

(104) Medlemsstaterna ska se till att följande information offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå: Den fullständiga texten till den godkända stödordningen eller till beslutet om beviljande av individuellt stöd och dess genomförandebestämmelser, eller en länk till densamma. Namnet på den beviljande myndigheten/de beviljande myndigheterna. De individuella stödmottagarnas identitet, form och belopp avseende det stöd som beviljats varje stödmottagare, datum för beviljandet, typ av företag (små och medelstora företag/stora företag), den region där stödmottagaren är belägen (på Nuts-nivå 2) samt den ekonomiska sektor som stödmottagaren har sin huvudsakliga verksamhet i (på Nace-gruppnivå).

(105) Beträffande stödordningar i form av skatteförmåner och stöd i form av minskningar i finansieringsstöd för el från förnybara källor kan informationen om individuella stödbelopp tillhandahållas inom följande intervaller (i miljoner euro): [0,5–1], [1–2], [2–5], [5–10], [10–30], [30 eller fler].

(106) Informationen måste offentliggöras när beslutet om att bevilja stöd har fattats, sparas i minst 10 år och vara tillgänglig för allmänheten utan begränsningar⁽⁵⁷⁾. Medlemsstaterna kommer inte att vara skyldiga att tillhandahålla denna information förrän den 1 juli 2016. Kravet på att offentliggöra information kan frångås när det gäller tilldelning av individuellt stöd på mindre än 500 000 euro.

3.3 Stöd till energi från förnybara källor

3.3.1 Allmänna villkor för investerings- och driftstöd för energi från förnybara källor

(107) Unionen har satt upp långtgående mål för klimatförändringar och hållbar energi, särskilt i sin Europa 2020-strategi. Insatserna för att uppnå dessa mål stöds redan genom ett antal unionsrättsakter, till exempel unionens system för handel med utsläppsrätter, direktiv 2009/28/EG⁽⁵⁸⁾ (direktivet om förnybar energi) och direktiv 2009/30/EG⁽⁵⁹⁾ (direktivet om bränslekvälitet). Genomförandet av dessa rättsakter leder emellertid inte alltid till det effektivaste marknadsresultatet och under vissa omständigheter kan statligt stöd därför vara ett lämpligt instrument för att bidra till att uppnå unionens mål och relaterade nationella mål.

(108) Dessa riktlinjer gäller för perioden fram till 2020. Likväl bör de lägga grunden till uppnåendet av de mål som anges i 2030-ramen. Det bör framhållas att man förväntar sig att etablerade källor till förnybar energi ska bli konkurrenskraftiga på elnätet under perioden mellan 2020 och 2030, vilket innebär att bidrag och undantag från balanseringsansvar bör fasas ut genom en gradvis minskning. Dessa riktlinjer är förenliga med detta mål och kommer att säkerställa övergången till en kostnadseffektiv leverans via marknadsbaserade mekanismer.

⁽⁵⁷⁾ Denna information ska offentliggöras inom 6 månader från datumet för beviljande (eller, beträffande stöd i form av en skatteförmån, inom 1 år från skattedeklarationsdatumet). Vad gäller otillbörligt stöd kommer det att åligga medlemsstaterna att säkerställa offentliggöra offentliggörande av denna information i efterhand, åtminstone inom 6 månader från det datum då kommissionen fattade sitt beslut. Informationen ska vara tillgänglig i ett format som möjliggör sökning och utdrag av uppgifter och som är lätt att publicera på internet, till exempel i formaten XML eller kretskopplad taltransmission.

⁽⁵⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽⁵⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 98/70/EG, vad gäller specifikationer för bensen, diesel och gasoljor och införande av ett system för hur växthusgasutsläpp ska övervakas och minskas, om ändring av rådets direktiv 1999/32/EG, vad gäller specifikationen för bränsle som används som fartyg på inre vattenvägar, och om upphävande av direktiv 93/12/EEG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 88).

(109) Marknadsinstrument såsom auktioner eller konkurrensutsatta anbudsförfaranden som är öppna för alla producenter som producerar el från förnybara energikällor och som konkurrerar på lika villkor på EES-nivå bör normalt sett säkerställa att bidragen minskas till ett minimum innan de fasats ut helt och hållet.

(110) Mot bakgrund av skillnaderna i teknisk utvecklingsnivå beträffande teknik för förnybar energi lämnar emellertid dessa riktlinjer ett utrymme för genomförandet av tekniskt specifika anbudsförfaranden i medlemsstaterna på grundval av potentialen på längre sikt hos en given ny och innovativ teknik, behovet av att uppnå diversifiering, begränsningar avseende nätverk samt kostnader för nätstabilitet och system (integrering).

(111) Särskilda undantag medges för anläggningar av en viss storlek, för vilka man inte kan anta att ett anbudsförfarande är lämpligt, eller för anläggningar i en demonstrationsfas. Det är valfritt att inkludera sådana anläggningar.

(112) Med tanke på överkapaciteten på marknaden för livsmedelsbaserade biobränslen kommer kommissionen att anse att stöd till investeringar i ny och befintlig kapacitet för livsmedelsbaserade biobränslen inte är motiverat. Investeringsstöd för omvandling av anläggningar för livsmedelsbaserade biobränslen till avancerade biobränsleanläggningar tillåts dock för att täcka kostnaderna för en sådan omvandling. Förutom i detta särskilda fall kan stöd till investeringar i biobränslen endast beviljas till förmån för avancerade biobränslen.

(113) Investeringsstöd till stöd för livsmedelsbaserade biobränslen kommer att upphöra när dessa riktlinjer börjar tillämpas, medan driftstöd för livsmedelsbaserade biobränslen endast kan beviljas till 2020. Därför kan sådant stöd endast beviljas för anläggningar som tagits i drift före den 31 december 2013 och till dess att anläggningen har avskrivits fullständigt, men i inga händelser senare än 2020.

(114) Dessutom anser kommissionen att ett stöd inte ökar nivån på miljöskyddet och att det därför inte kan anses vara förenligt med den inre marknaden om stödet beviljas för biobränslen som omfattas av en leverans- eller inblandningsskyldighet⁽⁶⁰⁾, såvida inte en medlemsstat kan visa att stödet begränsas till biobränslen som är för dyra för att släppas ut på marknaden uteslutande med en leverans- eller inblandningsskyldighet.

(115) EU:s system för handel med utsläppsrätter och koldioxidskatter leder till exempel till en internalisering av kostnaderna för växthusgasutsläpp, men de kan ännu inte helt och hållet internalisera dessa kostnader. Statligt stöd kan därför bidra till uppnåendet av de relaterade, men olika, unionsmålen för förnybar energi. Om kommissionen inte har belägg för motsatsen anser den därför att ett marknadsmisslyckande kvarstår, som kan korrigeras med hjälp av stöd till förnybar energi.

(116) För att ge medlemsstaterna möjlighet att uppnå sina mål enligt Europa 2020-strategin anser kommissionen att stödet är lämpligt och att dess snedvridande effekter är begränsade under förutsättning att alla andra villkor är uppfyllda.

(117) Stöd till produktion av vattenkraft kan ha en tudelad effekt: Å ena sidan kan sådant stöd ha en positiv inverkan i form av låga utsläpp av växthusgaser, å andra sidan kan det också ha en negativ inverkan på vattensystem och biologisk mångfald. När medlemsstaterna beviljar stöd för produktion av vattenkraft måste de därför följa bestämmelserna i direktiv 2000/60/EG⁽⁶¹⁾, särskilt dess artikel 4.7 om kriterier för när nya modifieringar av vattenförekomster är tillåtna.

(118) En kärnprincip i unionens lagstiftning om avfall är avfallshierarkin, där de olika avfallsbehandlingsmetoderna prioriteras⁽⁶²⁾. Statligt stöd för energi från förnybara energikällor där avfall, inbegripet spillvärme, används som insatsbränsle kan bidra på ett positivt sätt till miljöskyddet, under förutsättning att de inte kringgår denna princip.

⁽⁶⁰⁾ En skyldighet att leverera biobränslen på marknaden måste vara i kraft, inbegripet ett påföljdssystem.

⁽⁶¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EUT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁶²⁾ Avfallshierarkin består av a) förebyggande, b) förberedelse för återanvändning, c) återvinning, d) annan återvinning, till exempel energiåtervinning, och e) bortskaffande. Se artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (avfallsramsdirektivet) (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

(119) Stöd till energi från förnybara energikällor kan beviljas som investerings- eller driftstöd. För investeringsstödordningar och individuellt anmält investeringsstöd gäller villkoren i avsnitt 3.2.

(120) För driftstödordningar tillämpas den allmänna bestämmelsen i avsnitt 3.2, som ändras av de särskilda bestämmelser som anges i detta avsnitt. För individuellt anmält driftstöd gäller villkoren i avsnitt 3.2, i tillämpliga fall med hänsyn till de ändringar för driftstödordningar som införs genom detta avsnitt.

(121) Kommissionen godkänner sådana stödsystem för en period på högst tio år. Om stödordningen fortsätter bör en sådan åtgärd återanmälans efter den perioden. Vad gäller livsmedelsbaserade biobränslen bör befintliga och nyligen anmälda stödordningar begränsas till 2020.

(122) Unionen har fastställt ett övergripande mål för andelen energi från förnybara energikällor i den slutliga energiförbrukningen och har omsatt detta mål i obligatoriska nationella mål. Direktivet om förnybar energi innehåller samarbetsmekanismer⁽⁶³⁾ för att underlätta gränsöverskridande stöd för att uppnå nationella mål. Driftstödordningar bör i princip vara öppna för andra EES-länder och fördragsslutande parter till energigemenskapen i syfte att begränsa övergripande snedvridande effekter. På så sätt minimeras kostnaderna för medlemsstaterna, i det enda syftet att uppnå de nationella målen för förnybar energi enligt unionslagstiftningen. Medlemsstaterna kan emellertid vilja införa en samarbetsmekanism innan de tillåter gränsöverskridande stöd, eftersom produktion från anläggningar i andra länder annars inte räknas mot deras nationella mål enligt direktivet om förnybar energi⁽⁶⁴⁾. Kommissionen välkomnar stödordningar som är öppna för andra EES-länder eller länder som tillhör energigemenskapen.

(123) Stöd till el från förnybara energikällor bör i princip bidra till att integrera förnybar el på marknaden. Detta kanske inte är genomförbart eller lämpligt för vissa små anläggningar.

3.3.2 Driftstöd som beviljas till energi från förnybara källor

3.3.2.1 Stöd till el från förnybara energikällor

(124) För att stimulera marknadsintegrationen för el från förnybara energikällor är det viktigt att stödmottagarna säljer sin energi direkt på marknaden och omfattas av marknadsskyldigheter. Följande kumulativa villkor gäller från den 1 januari 2016 för alla nya stödordningar och stödåtgärder:

- a) Stöd beviljas som en premie utöver det marknadspris (premie) till vilket producenterna säljer sin el direkt på marknaden.
- b) Stödmottagare⁽⁶⁵⁾ omfattas av standardbalanseringsansvar om det saknas likvida intradagsmarknader.
- c) Åtgärder vidtas för att garantera att producenterna saknar incitament att producera el till negativa priser.

(125) De villkor som anges i punkt (124) gäller inte anläggningar med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än 500 kW eller demonstrationsprojekt, med undantag för vindenergi där en installerad elkapacitet på 3 MW eller 3 produktionsenheter gäller.

⁽⁶³⁾ Samarbetsmekanismer som garanterar att förnybar energi som producerats i en medlemsstat kan räknas av mot en annan medlemsstats mål.

⁽⁶⁴⁾ Kommissionen noterar att två mål som är anhängiga vid domstolen kan påverka detta ärende: De förenade målen C-204/12, C-205/12, C-206/12, C-207/12, C-208/12, Essent Belgium mot Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt och mål C-573/12, Ålands Vindkraft mot Energimyndigheten.

⁽⁶⁵⁾ Stödmottagarna kan utkontraktera balanseringsansvar till andra företag, såsom sammanslutningar, för sin egen räkning.

(126) Under en övergångsperiod under 2015 och 2016 bör stöd för minst 5 % av den planerade nya elproduktionskapaciteten från förnybara energikällor beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande på grundval av klara, öppna och icke-diskriminerande kriterier.

Från och med den 1 januari 2017 gäller följande krav:

Stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande utifrån klara, öppna och icke-diskriminerande kriterier⁽⁶⁶⁾, om inte:

- a) medlemsstaterna visar att endast ett eller ett mycket litet antal projekt eller platser kan vara stödberättigat respektive stödberättigade, eller
- b) medlemsstaterna visar att ett konkurrensutsatt anbudsförfarande skulle leda till högre stödnivåer (till exempel för att undvika strategisk budgivning), eller
- c) medlemsstaterna visar att ett konkurrensutsatt anbudsförfarande skulle leda till en låg genomförandenivå vad gäller projekten (för att undvika anbud så låga att de verkar ogrundade).

Om sådana konkurrensutsatta anbudsförfaranden utan diskriminering är öppna för alla producenter som producerar el från förnybara energikällor förutsätter kommissionen att stödet är proportionerligt och att det inte påverkar konkurrensen i en omfattning som strider mot den inre marknaden.

Anbudsförfarandet kan begränsas till specifik teknik om ett förfarande som är öppet för alla producenter skulle leda till ett resultat som inte är optimalt och som inte kan hanteras inom utformningen av förfarandet, särskilt med hänsyn till följande:

- a) En given ny och innovativ tekniks potential på längre sikt, eller
- b) behovet av att uppnå diversifiering, eller
- c) nätverksbegränsningar och nätstabilitet, eller
- d) kostnader för system (integrering), eller
- e) behovet av att undvika snedvridningar från stöd till biomassa på råvarumarknaderna⁽⁶⁷⁾.

(127) Stöd får beviljas utan ett konkurrensutsatt anbudsförfarande i enlighet med vad som anges i punkt (126) till anläggningar med en installerad elproduktionskapacitet på mindre än 1 MW, eller till demonstrationsprojekt, med undantag för el från vindenergi, för anläggningar med en installerad elproduktionskapacitet på upp till 6 MW eller 6 produktionsenheter.

(128) I avsaknad av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande gäller villkoren i punkterna (124) och (125) samt villkoren för driftstöd till energi från andra förnybara energikällor än el i enlighet med vad som anges i punkt (131).

(129) Stöd får endast beviljas till dess att anläggningen har avskrivits fullständigt enligt normala redovisningsregler och eventuellt investeringsstöd som mottagits tidigare måste dras av från driftstödet.

(130) Dessa villkor ska uppfyllas utan att det påverkar medlemsstaternas möjlighet att beakta rumsliga planeringshänsyn, till exempel genom att begära byggnadstillstånd före deltagande i anbudsförfarandet eller genom att kräva investeringsbeslut inom en viss tid.

⁽⁶⁶⁾ Anläggningar som tagits i drift före den 1 januari 2017 och fått stödet bekräftat av medlemsstaten före detta datum kan beviljas stöd på grundval av den gällande stödordningen vid tidpunkten för bekräftelsen.

⁽⁶⁷⁾ Inget annat driftstöd får beviljas till nya anläggningar där el produceras från biomassa om dessa är uteslutna från anbudsförfarandet.

3.3.2.2 Stöd för energi från andra förnybara energikällor än el

(131) När det gäller annan energi från förnybara energikällor än elektricitet anses driftstöd vara förenligt med den inre marknaden om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Stödet per energienhet överstiger inte skillnaden mellan de totala medelkostnaderna för att producera energi med den berörda tekniken och marknadspriset för det berörda energislaget.
- b) Medelkostnaderna för att producera energi inbegriper en normal avkastning. Vid beräkning av medelkostnaderna för att producera energi dras investeringsstödet av från det totala investeringsbeloppet.
- c) Produktionskostnaderna uppdateras årligen, åtminstone varje år.
- d) Stöd får endast beviljas till dess att anläggningen har avskrivits fullständigt enligt normala redovisningsregler för att undvika att driftstöd som baseras på medelkostnaderna för att producera energi överskrider investeringens avskrivning.

3.3.2.3 Stöd till befintliga biomassaanläggningar efter avskrivning

(132) Till skillnad från de flesta andra förnybara energikällor kräver biomassa relativt sett mindre investeringskostnader, men driftskostnaderna är högre. Högre driftskostnader kan förhindra en biomassaanläggning⁽⁶⁸⁾ från att bedriva verksamhet även efter det att anläggningen avskrivits eftersom driftskostnaderna kan vara högre än intäkterna (marknadspriset). En befintlig biogasanläggning kan däremot drivas genom att använda fossilt bränsle som insatskälla i stället för biomassa om användningen av fossilt bränsle som insats är mer ekonomiskt fördelaktig än biomassa. För att bibehålla användning av biomassa i båda fallen kan kommissionen anse att driftstöd är förenligt med den inre marknaden även efter det att anläggningen avskrivits.

(133) Kommissionen anser att driftstöd till biomassa efter en avskrivning av en anläggning är förenligt med den inre marknaden om medlemsstaten kan visa att stödmottagarens driftskostnader efter avskrivningen fortfarande är högre än marknadspriset för den berörda energin och under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Stödet beviljas endast på grundval av energi som producerats från förnybara källor.
- b) Åtgärden är utformad så att den uppväger skillnaden mellan stödmottagarens driftskostnader och marknadspriset.
- c) En övervakningsmekanism finns för att kontrollera om driftskostnaderna fortfarande är högre än marknadspriset på energi. Övervakningsmekanismen ska baseras på uppdaterad information om produktionskostnaderna och övervakningen ska ske minst en gång om året.

(134) Kommissionen anser att driftstöd till biomassa efter en avskrivning av en anläggning är förenligt med den inre marknaden om medlemsstaten kan visa att användning av fossilt bränsle som insats, oberoende av marknadspriset för det berörda energislaget, är mer fördelaktigt än användning av biomassa, och under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Stödet beviljas endast på grundval av energi som producerats från förnybara källor.
- b) Åtgärden är utformad så att den uppväger skillnaden mellan stödmottagarens driftskostnader för biomassa jämfört med den alternativa insatsen med fossilt bränsle.
- c) Trovärdiga bevis lämnas som visar att stödmottagaren utan stödet skulle gå över från användning av biomassa till fossilt bränsle vid samma anläggning, och
- d) En övervakningsmekanism finns för att kontrollera att användningen av fossila bränslen är mer fördelaktig än användning av biomassa. Övervakningsmekanismen ska baseras på uppdaterad information om produktionskostnaderna och övervakningen ska ske minst en gång om året.

⁽⁶⁸⁾ Detta inkluderar produktion av biogas, där förhållandena är desamma.

3.3.2.4 Stöd som beviljas genom certifikat

(135) Medlemsstaterna kan bevilja stöd till förnybara energikällor genom att utnyttja marknadsmekanismerna, såsom gröna certifikat. Tack vare dessa marknadsmekanismer⁽⁶⁹⁾ kan alla producenter av förnybar energi dra indirekt nytta av en garanterad efterfrågan på den energi de producerar, till ett högre pris än marknadspriset på konventionell energi. Priset på gröna certifikat är inte fastställt på förhand, utan är ett resultat av förhållandet mellan utbud och efterfrågan på marknaden.

(136) Kommissionen anser att det stöd som anges i punkt (135) är förenligt med den inre marknaden om medlemsstaterna kan lämna tillräckliga bevis för att sådant stöd i) är nödvändigt för att garantera lönsamheten för den berörda energikällan, ii) stödordningen inte sammantaget leder till överkompensation över tiden och mellan tekniker eller till överkompensation för individuella mindre utvecklade tekniker i den utsträckning differentierade nivåer av certifikat per enhet produktion införs, och iii) inte avskräcker producenter av förnybar energi från att öka sin konkurrenskraft.

(137) När det gäller utvecklade tekniker anser kommissionen att inga olika stödnivåer genom gröna certifikat kan tillämpas såvida inte medlemsstaterna visar på behovet av differentiering på grundval av de motiveringar som anges i punkt (126). De villkor som anges i punkterna (124) och (125) ska tillämpas där det är tekniskt möjligt. Eventuellt investeringsstöd som mottagits tidigare måste dras av från driftstödet.

3.4 Energieffektivitetsåtgärder, inklusive kraftvärme samt fjärrvärme och fjärrkyla

(138) Unionen har satt upp som mål att år 2020 ha uppnått primärenergibesparingar på 20 %. I detta sammanhang har unionen antagit energieffektivitetsdirektivet, i vilket det fastställs en gemensam ram för att främja energieffektiviteten inom unionen med det övergripande syftet att uppnå unionens överordnade 2020-mål för energieffektivitet och bana väg för ytterligare energieffektivitet efter 2020.

3.4.1 Mål av gemensamt intresse

(139) För att se till att stödet bidrar till en högre nivå på miljöskyddet anses stöd till fjärrvärme och fjärrkyla samt kraftvärme endast förenligt med den inre marknaden om det beviljas för investeringar, inklusive uppgraderingar, i högeffektiv kraftvärme och energieffektiv fjärrvärme och fjärrkyla. För åtgärder som medfinansieras av de europeiska struktur- och investeringsfonderna kan medlemsstaterna utgå från motiveringarna i de relevanta operativa programmen.

(140) Statligt stöd till kraftvärme- och fjärrvärmeanläggningar som använder avfall, inklusive spillvärme, som insatsbränsle kan bidra på ett positivt sätt till miljöskyddet, under förutsättning att de inte kringgår avfallshierarkiprincipen (som det hänvisas till i punkt (118)).

(141) För att visa att stödet bidrar till att höja nivån på miljöskyddet kan medlemsstaterna, så långt som möjligt i kvantifierbara termer, använda en rad olika indikatorer. Särskilt användbara indikatorer är mängden sparad energi tack vare bättre, lägre energiprestanda och högre energiproduktivitet eller effektivitetsvinster genom minskad energiförbrukning och reducerad bränslemängd.

3.4.2 Behov av statligt ingripande

(142) Såsom det hänvisas till i punkt (35) inriktas energieffektivitetsåtgärder på negativa externa effekter genom att skapa individuella incitament att uppnå miljömål för energieffektivitet och minskade utsläpp av växthusgaser. Utöver de allmänna marknadsmisslyckanden som fastställs i avsnitt 3.2 berör ett exempel på marknadsmisslyckande som kan uppstå på energieffektivitetsområdet energieffektivitetsåtgärder för byggnader. När renoveringsarbeten i byggnader övervägs är det vanligen inte fastighetsägaren, som normalt bär renoveringskostnaderna, som får nytta av energieffektivitetsåtgärderna, utan hyresgästerna. Kommissionen anser därför att statligt stöd kan behövas för att främja investeringar i energieffektivitet så att målen i energieffektivitetsdirektivet kan nås.

⁽⁶⁹⁾ Enligt sådana mekanismer kan elleverantörerna till exempel vara skyldiga att leverera en viss andel av energin i form av förnybar energi.

3.4.3 Stimulansseffekt

(143) Energieffektivitetsdirektivet ålägger medlemsstaterna att uppnå vissa mål, bland annat vad gäller energieffektiv renovering av byggnader och slutlig energiförbrukning. Däremot ålägger energieffektivitetsdirektivet inte företagen några energieffektivitetsmål och hindrar inte i det avseendet ett stöd på energieffektivitetsområdet från att ha en stimulansseffekt.

(144) Stödets stimulansseffekt bedöms på grundval av de villkor som anges i avsnitt 3.2.4 i dessa riktlinjer.

3.4.4 Stödets lämplighet

(145) Statligt stöd kan anses vara ett lämpligt instrument för att finansiera energieffektivitetsåtgärder, oavsett i vilken form det beviljas.

(146) För energieffektivitetsåtgärder kan förskott med återbetalningsskyldighet anses vara ett lämpligt instrument för statligt stöd, särskilt om intäkterna från energieffektivitetsåtgärden är osäkra.

(147) Vid bedömningen av statligt stöd som beviljas särskilt för energieffektiv renovering av byggnader kan ett finansiellt instrument som inrättas av medlemsstaterna för att finansiera renoveringsarbeten anses vara ett lämpligt instrument för beviljande av statligt stöd.

3.4.5 Proportionalitet

Investeringsstöd för energieffektivitetsåtgärder

(148) De stödberättigande kostnaderna fastställs som den extra investeringskostnad som fastställs i punkt (73). För energieffektivitetsåtgärder kan det vara särskilt svårt att fastställa ett kontrafaktiskt scenario, i synnerhet när det gäller integrerade projekt. För sådana projekt kan kommissionen tänka sig att överväga ett underlag för att fastställa de stödberättigande kostnaderna enligt vad som anges i punkt (75).

(149) De stödnivåer som anges i bilaga 1 gäller.

Driftstöd till energieffektivitetsåtgärder (med undantag för driftstöd för kraftvärme med hög energieffektivitet)

(150) Kommissionen anser att driftstöd för energieffektivitet är proportionellt endast om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Stödet är begränsat till att kompensera för extra produktionskostnader (netto) som investeringen ger upphov till, med beaktande av de fördelar energisparande ger upphov till⁽⁷⁰⁾. När driftstödsbeloppet fastställs måste eventuellt investeringsstöd som företaget har fått för den nya anläggningen dras av från produktionskostnaderna.
- b) Driftstödet varaktighet är begränsad till fem år.

Driftstöd till kraftvärme med hög energieffektivitet

(151) Driftstöd för kraftvärmeanläggningar med hög energieffektivitet får beviljas på grundval av de villkor som gäller för driftstöd för el från förnybara energikällor i enlighet med vad som fastställs i avsnitt 3.3.2.1 och endast

- a) till företag som säkerställer samhällsomfattande produktion av kraftvärme då produktionskostnaderna för värme och el ligger över marknadspriset,
- b) för industriell användning av kraftvärmeproduktion, om det kan visas att kostnaden för att producera en energienhet med denna teknik är högre än marknadspriset för en konventionell energienhet.

⁽⁷⁰⁾ Med begreppet produktionskostnader avses nettot minus allt stöd, men inklusive en normal vinst.

3.5 Stöd till resurseffektivitet, särskilt stöd till avfallshantering

3.5.1 Resurseffektivitet

(152) Europa 2020-strategins huvudinitiativ "Ett resurseffektivt Europa" inriktas på hållbar tillväxt genom att nya affärsmöjligheter identifieras och skapas, bland annat genom nya och innovativa produktionssätt, affärsmodeller och produktutformning. Huvudinitiativet stakar ut hur sådan tillväxt kan frikopplas från resursanvändningen och dess övergripande miljöpåverkan.

(153) De marknadsmisslyckandena som beskrivs i punkt (35) är särskilt relevanta för resurseffektivitet. Marknadsmisslyckandena på detta område hanteras ofta inte genom annan politik eller åtgärder, till exempel beskattning eller reglering. I sådana fall kan statligt stöd vara nödvändigt.

(154) För individuella åtgärder ska medlemsstaterna visa kvantifierbara fördelar på detta politikområde, till exempel mängd sparade resurser eller resurseffektivitetsvinster.

(155) Med tanke på de nära kopplingarna till innovativa produktionssätt påminner kommissionen om att resurseffektivitetsfrämjande åtgärder om de relevanta kriterierna är uppfyllda kan omfattas av en extra ekoinnovationsbonus enligt vad som anges i punkt (78).

3.5.2 Stöd till avfallshantering

(156) Närmare bestämt, och i överensstämmelse med avfallshierarkiprincipen (som det hänvisas till i punkt (118)), fastställs i unionens sjunde miljöhandlingsprogram förebyggande, återanvändning och återvinning av avfall som en av de viktigaste prioriteringarna. Medlemsstaterna är ålagda att upprätta avfallsplaner⁽⁷¹⁾ och bör följa denna hierarki och utforma åtgärder för statligt stöd som ska vara förenliga med dessa planers genomförande. En annan kärnaspekt som påverkar unionslagstiftningen på miljöområdet är principen att förorenaren betalar, som beskrivs i punkt (44).

(157) Statligt stöd för avfallshantering, framför allt för verksamheter som syftar till förebyggande, återanvändning och återvinning av avfall, kan bidra positivt till miljöskyddet under förutsättning att de principer som avses i föregående punkt inte kringgås. Detta omfattar återanvändning eller återvinning av vatten eller mineraler som annars skulle förbli oanvänt som avfall. Mot bakgrund av principen att förorenaren betalar bör företag som genererar avfall inte befrias från kostnaderna för behandlingen av avfallet. Den normala funktionen hos marknaden för sekundära material får inte heller påverkas negativt.

(158) Kommissionen anser att stöd till avfallshantering tjänar ett gemensamt intresse enligt de principer för avfallshantering som anges ovan om följande villkor uppfylls samtidigt:

- a) Syftet med investeringen är att minska det avfall som genereras av andra företag och omfattar inte avfall som genereras av stödmottagaren.
- b) Stödet befriar inte indirekt förorenarna från en börda som de bör bära enligt unionslagstiftningen eller nationell lagstiftning, en sådan börda bör anses utgöra en normal företagskostnad för förorenarna.
- c) Investeringen leder till en förbättring jämfört med den nyaste tekniken⁽⁷²⁾, dvs. förebyggande, återanvändning eller återvinning, eller använder konventionell teknik på ett innovativt sätt, särskilt genom att inriktas på skapandet av en kretsloppsekonomi där avfall används som en resurs.
- d) De behandlade materialen skulle annars bortskaffas eller behandlas på ett mindre miljövänligt sätt. och
- e) Investeringen ökar inte enbart efterfrågan på material som ska återvinnas utan att insamlingen av dessa material ökar.

⁽⁷¹⁾ Direktiv 2008/98/EG, artikel 28.

⁽⁷²⁾ Med nyaste teknik avses en process i vilken förebyggande, återanvändning eller återvinning av en avfallsprodukt är ett ekonomiskt lönsamt normalt förfarande vid tillverkning av en slutprodukt. Begreppet nyaste teknik ska vid behov tolkas utifrån ett unionsperspektiv med hänsyn till den tekniska utvecklingen och den gemensamma marknaden.

(159) Stöd som i motsats till vad som anges i punkt (158) a är avsett för hantering av stödmottagarens eget avfall bedöms på grundval av de generella kriterierna i avsnitt 3.2, som är tillämpliga på stöd till företag som går längre än unionsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer enligt punkt (25)(c).

3.6 Stöd till avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)

(160) Såsom anges i direktiv 2009/31/EG⁽⁷³⁾ (direktivet om geologisk lagring av koldioxid) och i kommissionens meddelande om framtiden för avskiljning och lagring av koldioxid i Europa⁽⁷⁴⁾ kan tekniken för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) bidra till att begränsa klimatförändringen. I övergången till en ekonomi som är helt koldioxidsnål kan tekniken för avskiljning och lagring av koldioxid bidra till att sammanjämka efterfrågan på fossila bränslen med behovet av minskade utsläpp av växthusgaser. Inom vissa industrisektorer kan avskiljning och lagring av koldioxid för närvarande vara det enda tillgängliga tekniska alternativet för att minska processrelaterade utsläpp i den omfattning som krävs på lång sikt. Med tanke på att kostnaden för avskiljning, transport och lagring är ett stort hinder för införandet av CCS kan statligt stöd bidra till att främja utvecklingen av denna teknik.

(161) För att främja de långsiktiga målen för en utsläppsnål ekonomi anser kommissionen att stödet till CSS bidrar till det gemensamma miljöskyddsmålet.

(162) Unionen har tagit flera initiativ för att ta itu med negativa externa effekter. Framför allt garanterar unionens system för handel med utsläppsrätter att kostnaderna för växthusgasutsläpp internaliseras, vilket emellertid kanske ännu inte säkerställer uppnåendet av unionens långsiktiga mål när det gäller minskade koldioxidutsläpp. Kommissionen förutsätter därför att man genom stödet till CCS kan hantera ett kvardröjande marknadsmisslyckande, såvida det inte föreligger bevis för att ett sådant marknadsmisslyckande inte längre kvarstår.

(163) Utan att det påverkar unionens lagstiftning på detta område, antar kommissionen att beviljat stöd är lämpligt under förutsättning att alla andra villkor är uppfyllda. Såväl driftstöd som investeringsstöd tillåts.

(164) Stödet kan ges till kraftverk som drivs med fossila bränslen och/eller med biomassa (inbegripet kraftverk där fossila bränslen och biomassa kombineras) eller andra industriella anläggningar som är utrustade med anläggningar för avskiljning, transport och lagring av koldioxid, eller enskilda delar av denna kedja för avskiljning och lagring av koldioxid. Emellertid innefattar stöd till CCS-projekt inte stöd till den anläggning som släpper ut koldioxid (industrieanläggningar eller kraftverk) som sådan, utan endast stöd avseende kostnaderna för CCS-projektet.

(165) Stödet begränsas till merkostnader för avskiljning, transport och lagring av den utsläppta koldioxiden. Kommissionen godtar därför generellt att det kontrafaktiska scenariot utgörs av att en situation där projektet inte genomförs som ett CCS-projekt är likvärdigt med tillkommande infrastruktur som inte behövs för att driva en anläggning. Med tanke på ett sådant kontrafaktiskt scenario definieras de stödberättigande kostnaderna som finansieringsgapet. Alla intäkter beaktas, till exempel kostnadsbesparingar till följd av minskat behov av utsläppsrätter och av finansiering från NER 300 och det europeiska energiprogrammet för återhämtning⁽⁷⁵⁾.

(166) Kommissionen baserar sin bedömning av stödets snedvridande effekter på de kriterier som anges i avsnitt 3.2.6, och tar hänsyn till om förfaranden för kunskapsutbyte har införts, om infrastrukturen är öppen för tredje parter och om stödet till enskilda delar av CCS-kedjan har en positiv inverkan på andra anläggningar som drivs med fossila bränslen som ägs av stödmottagaren.

⁽⁷³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2010/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114).

⁽⁷⁴⁾ COM(2013) 180 final, 27.3.2013.

⁽⁷⁵⁾ Kommissionens beslut 2010/670/EU (EUT L 290, 6.11.2010, s. 39) (NER 300-finansiering) och förordning (EU) nr 1233/2010 om ändring av förordning (EG) nr 663/2009 (EUT L 346, 30.12.2010, s. 5) (EEPR-finansiering).

3.7 Stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter och i form av minskningar i finansieringsstöd för el från förnybara källor

3.7.1 Stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter

(167) Miljöskatter införs för att öka kostnaderna för miljöskadligt beteende och därmed avskräcka från sådant beteende och höja nivån på miljöskyddet. Miljöskatter bör i princip avspegla samhällets kostnader för utsläppen och det skattebelopp som betalas per utsläppsenhet bör följaktligen vara detsamma för alla utsläppande företag. Nedsättningar av eller befrielser från miljöskatter kan ha en negativ inverkan på detta mål⁽⁷⁶⁾, men en sådan strategi kan likväl vara nödvändig när stödmottagarna i annat fall skulle drabbas av sådana konkurrensnackdelar att det skulle bli omöjligt att införa miljöskatten redan från början.

(168) En allmänt högre nivå på miljöskatterna kan faktiskt underlättas genom att man beviljar vissa företag en mer förmånlig skattebehandling. Nedsättningar av eller befrielser från miljöskatter⁽⁷⁷⁾, inbegripet återbetalning av skatt, kan därför åtminstone indirekt bidra till en högre miljöskyddsnivå. Miljöskatternas övergripande syfte i fråga om att avskräcka från miljöskadligt beteende får emellertid inte urholkas. Skattelättnaderna bör vara nödvändiga och grundas på objektiva, öppna och icke-diskriminerande kriterier och de berörda företagen bör bidra till ett ökat miljöskydd. Detta skulle kunna uppnås genom att man beviljar ersättning i form av återbetalning av skatt, varigenom företag inte undantas från skatten i sig men ges en årlig ersättning för det skattepliktiga beloppets förväntade ökning.

(169) Kommissionen godkänner sådana stödsystem för en period på högst [10] år, varefter medlemsstaten kan anmäla stödåtgärden på nytt efter en utvärdering om stödåtgärden i fråga är lämplig.

(170) Kommissionen anser att skattelättnader inte motverkar det allmänna syfte som eftersträvas och att de åtminstone indirekt bidrar till en högre nivå på miljöskyddet om medlemsstaten visar att i) skattelättnaderna är väl riktade mot de företag som berörs mest av en höjd skatt, och ii) att en högre skattesats är mer allmänt tillämplig än vad som vore fallet utan undantaget.

(171) I detta sammanhang kommer kommissionen att bedöma den information som medlemsstaterna tillhandahåller. Denna information bör å ena sidan inkludera den sektor/de sektorer eller de kategorier av stödmottagare som omfattas av undantagen eller nedsättningarna och å andra sidan situationen för de huvudsakliga stödmottagarna inom varje berörd sektor samt hur beskattningen kan bidra till miljöskyddet. De undantagna sektorerna bör beskrivas korrekt och en förteckning över de största stödmottagarna inom varje sektor bör tillhandahållas (med uppgift om framför allt omsättning, marknadsandelar och skattebasens storlek).

(172) Om miljöskatterna är harmoniserade kan kommissionen tillämpa en förenklad strategi för att bedöma om stödet är nödvändigt och proportionellt. Mot bakgrund av direktiv 2003/96/EG⁽⁷⁸⁾ (direktivet om beskattning av energiprodukter och el) kan kommissionen tillämpa en förenklad strategi för skattenedsättning som följer unionens lägsta skattenivå. För alla andra miljöskatter krävs en grundlig bedömning av om stödet är nödvändigt och proportionellt.

Situation 1: Harmoniserade miljöskatter

(173) Kommissionen anser att stöd i form av skattelättnader är nödvändigt och proportionellt under förutsättning i) att stödmottagarna betalar en skatt som minst motsvarar unionens lägsta skattenivå enligt det direktiv som är tillämpligt, ii) att valet av stödmottagare grundas på objektiva och öppna kriterier och iii) att stödet i princip beviljas på samma sätt till alla konkurrenter inom samma sektor om de befinner sig i en liknande faktisk situation.

⁽⁷⁶⁾ Ofta är det företagen med det mest miljöskadliga beteendet som drar nytta av skattelättnaden, som ju just inriktas på sådant beteende.

⁽⁷⁷⁾ En möjlighet är att bevilja ersättning i form av skatteavdrag, varigenom företagen inte undantas från skatten men får ett engångsbelopp som ersättning för den.

⁽⁷⁸⁾ I direktiv 2003/96/EG om omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51) fastställs sådana lägsta skattenivåer.

(174) Medlemsstater kan bevilja stödet i form av en nedsättning av skattenivån eller som ett fast årligt ersättningsbelopp (återbetalning av skatt), eller som en kombination av dessa. Fördelen med skatteåterbetalningsstrategin är att företagen förblir exponerade för den prissignal som miljöskatten ger. Om skatteåterbetalning tillämpas bör skatteåterbetalningsbeloppet beräknas på grundval av historiska data, närmare bestämt produktionsnivån och den förbrukning eller de utsläpp som observerats för företaget under ett givet basår. Nivån på skatteåterbetalningen får inte överskrida unionens lägsta skattenivå som skulle framgå för basåret.

(175) Om stödmottagarna betalar mindre än unionens lägsta skattenivå enligt det direktiv som är tillämpligt bedöms stödet på grundval av villkoren för icke-harmoniserade miljöskatter enligt punkterna (176)–(178).

Situation 2: Icke-harmoniserade miljöskatter och specifika situationer avseende harmoniserade skatter

(176) För alla andra icke-harmoniserade miljöskatter och vad gäller icke-harmoniserade skatter som understiger unionens lägsta nivåer enligt direktivet om beskattning av energiprodukter och el (se punkt (172)) samt för att visa att stödet är nödvändigt och proportionellt bör medlemsstaten tydligt avgränsa omfattningen av skattelättnaderna. I detta syfte bör medlemsstaterna lämna den information som specificeras i punkt (171). Medlemsstaterna kan besluta att bevilja stödmottagare stöd i form av en återbetalning på skatten (som avses i punkt (174)). Genom denna strategi förblir stödmottagarna exponerade för den prissignal som det är meningen att miljöskatten ska ge, samtidigt som den förväntade ökningen av det skattepliktiga beloppet begränsas.

(177) Kommissionen anser att stödet är nödvändigt om följande kumulativa villkor uppfylls:

- a) Stödmottagarna väljs utifrån objektiva och öppna kriterier och stödet beviljas i princip på samma sätt för alla konkurrenter inom samma sektor eller på samma relevanta marknad om de är i en liknande faktisk situation.
- b) Miljöskatten utan nedsättning leder till en väsentlig ökning av produktionskostnaderna för varje sektor eller kategori av enskilda stödmottagare, beräknade som en andel av bruttoförelägningsvärdet.
- c) Den väsentliga ökningen av produktionskostnaderna kan inte föras över på kunderna utan att det leder till en betydande minskning av försäljningen.

(178) Kommissionen anser att stödet är nödvändigt om ett av följande villkor är uppfyllt:

- a) Stödmottagarna betalar minst 20 % av den nationella miljöskatten.
- b) Ett villkor för skattelättnaden är att medlemsstaterna och de stödmottagande företagen eller företagssammanslutningarna ingår avtal genom vilka företagen eller företagssammanslutningarna åtar sig att nå miljöskyddsmål som har samma effekt som om stödmottagarna betalar minst 20 % av den nationella skatten eller, enligt de omständigheter som anges i punkt (173), om unionens lägsta skattenivå tillämpas. Sådana avtal eller åtaganden kan bland annat avse en minskning av energiförbrukningen, en utsläppsminskning eller andra miljöfrämjande åtgärder. Sådana avtal måste uppfylla följande kumulativa villkor:
 - i) Innehållet i avtalen har förhandlats fram av medlemsstaten och anger målen och en tidtabell för att nå dem.
 - ii) Medlemsstaterna ser till att de åtaganden som gjorts genom dessa avtal övervakas på ett oberoende⁽⁷⁹⁾ och lämpligt sätt.
 - iii) Avtalen ska ses över regelbundet med beaktande av den tekniska utvecklingen och utvecklingen på andra områden, och de ska föreskriva effektiva sanktioner som tillämpas om åtagandena inte fullgörs.

(179) I händelse av att en kolskatt tas ut på energiprodukter som används för elproduktion åligger det elleverantören att betala skatten. En sådan kolskatt kan utformas så att den stöder och är direkt kopplad till priset på utsläppsrätter enligt unionens system för handel med utsläppsrätter genom att beskatta kol. Emellertid ökar elpriset om dessa kostnader överförs till elkonsumenterna. I så fall får kolskatten mer eller mindre samma effekt som om kostnaderna för utsläppsrätter enligt unionens system för handel med utsläppsrätter skulle överföras och inbegripas i elpriset, indirekta utsläppskostnader.

⁽⁷⁹⁾ Huruvida övervakningen är oberoende påverkas inte av om den genomförs av ett offentligt eller ett privat organ.

(180) Därför kan, om den skatt som anges i punkt (179) utformas på ett sätt som är direkt kopplat till priset på utsläppsrätter enligt unionens system för handel med utsläppsrätter och syftar till att priset på utsläppsrätter ska höjas, ersättning för dessa höjda indirekta kostnader komma att övervägas. Kommissionen anser att åtgärden är förenlig med den inre marknaden endast om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Stödet beviljas uteslutande till de sektorer och delsektorer som anges i bilaga II till riktlinjerna för statligt stöd i samband med unionens system för handel med utsläppsrätter⁽⁸⁰⁾ för att kompensera för tillkommande indirekta kostnader som skatten ger upphov till.
- b) Stödnivån och de högsta stödnivåerna beräknas i enlighet med vad som fastställs i punkterna 27–30 i riktlinjerna för statligt stöd i samband med unionens system för handel med utsläppsrätter. Terminspriser på utsläppsrätter enligt unionens system för handel med utsläppsrätter kan ersättas av den nationella skattens nivå, och
- c) Stödet beviljas som ett engångsbelopp som kan betalas ut till stödmottagaren under det år då kostnaderna uppkommer eller under det efterföljande året. Om stödet betalas ut under det år då kostnaderna uppkommer måste en mekanism för efterhandskontroll införas för att säkerställa att eventuella överutbetalningar av stöd återbetalas före den 1 juli följande år.

3.7.2 Stöd i form av minskningar av finansieringsstödet för energi från förnybara källor⁽⁸¹⁾

(181) Finansiering av stöd till energi från förnybara källor genom avgifter inriktas i sig inte på en negativ extern effekt och har därför ingen direkt miljöpåverkan. Dessa avgifter skiljer sig därför i grunden från de indirekta skatter på el som anges i punkt (167) även om de också kan leda till högre elpriser. Höjningen av elkostnaderna kan vara explicit genom en särskild avgift som tas ut av elkonsumenterna förutom elpriset, eller indirekt genom extrakostnader för elleverantörerna till följd av skyldigheten att köpa förnybar energi. Höjningen förs därefter över på deras kunder, elkonsumenterna. Ett typiskt exempel är att elleverantörer är tvungna att köpa en viss procent förnybar energi genom gröna certifikat, som leverantörerna inte får ersättning för.

(182) I princip, och i den mån kostnader för att finansiera stöd till förnybar energi återkrävs från energikonsumenterna, bör dessa återkrävas på ett sätt som inte leder till diskriminering mellan energikonsumenter. Det kan emellertid behövas vissa riktade lättnader avseende dessa kostnader för att säkra en tillräcklig finansieringsbas för stöd till energi från förnybara källor och följaktligen bidra till att uppnå de mål beträffande förnybar energi som fastställts på EU-nivå⁽⁸²⁾. Å ena sidan, för att undvika att företag som särskilt påverkas av finansieringskostnaderna för stöd till förnybar energi drabbas av en påtaglig konkurrensnackdel, kan det hända att medlemsstaterna till bevilja en partiell ersättning för dessa merkostnader. Utan sådan ersättning kan finansieringen av stöd till förnybar energi bli ohållbar och allmänhetens inställning till ambitiösa stödåtgärder för förnybar energi bli mer negativ. Å andra sidan, om ersättningen är för hög eller beviljas till alltför många elkonsumenter, kan den övergripande finansieringen av stöd till energi från förnybara källor också äventyras och allmänhetens acceptans för stöd till förnybar energi försämrats, och snedvridningen av konkurrens och handel kan bli särskilt stor,

(183) I sin bedömning av statligt stöd för att kompensera för finansiering av stöd till energi från förnybara källor tillämpar kommissionen endast de villkor som anges i detta avsnitt och i avsnitt 3.2.7.

⁽⁸⁰⁾ EUT C 158, 5.6.2012, s. 4.

⁽⁸¹⁾ Korssubventionering av konsumenter inom prissystemen är inte tillåtet enligt inre marknadslagstiftningen (direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55) och förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15) och påföljande nätkoder och riktlinjer).

⁽⁸²⁾ Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor fastställs bindande mål avseende förnybar energi för alla medlemsstater. Dessförinnan fastställdes det redan genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG av den 27 september 2001 om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el mål avseende förnybar el som medlemsstaterna skulle sträva efter att uppnå.

(184) För att garantera att stödet bidrar till att underlätta finansiering av stöd till energi från förnybara källor måste medlemsstaterna kunna visa att de merkostnader som avspeglas i de högre priser som stödmottagarna får bära endast är följderna av stöd till förnybar energi. Merkostnaderna får inte vara högre än finansieringen av stöd till energi från förnybara källor⁽⁸³⁾.

(185) Stödet bör begränsas till sektorer som är exponerade för en risk avseende sin konkurrenssituation på grund av kostnaderna för finansieringen av stöd till energi från förnybara källor till följd av deras elintensitet och exponering i förhållande till internationell handel. Stöd kan därför endast beviljas om företaget tillhör de sektorer som finns förtecknade i bilaga 3⁽⁸⁴⁾. Denna förteckning är avsedd att användas uteslutande beträffande stödberättigande till just detta slags ersättning.

(186) Dessutom kan en medlemsstat, för att beakta det faktum att vissa sektorer kan vara heterogena i fråga om elintensitet, inbegripa ett företag i sin nationella stödordning genom att bevilja nedsättning av de kostnader som uppkommer på grund av stöd till förnybara energikällor om företaget har en elintensitet på minst 20 %⁽⁸⁵⁾ och tillhör en sektor med en handelsintensitet på minst 4 % på unionsnivå, även om det inte tillhör en sektor som finns förtecknad i bilaga 3⁽⁸⁶⁾. För beräkning av ett företags elintensitet ska i tillämpliga fall standardiserade riktmärken avseende elförbrukningseffektiviteten inom branschen användas.

(187) Inom den stödberättigande sektorn måste medlemsstaterna se till att valet av stödmottagare grundas på objektiva, icke-diskriminerande och öppna kriterier och att stödet i princip beviljas på samma sätt till alla konkurrenter inom samma sektor om de är i en liknande faktisk situation.

(188) Kommissionen anser att stödet är proportionellt om stödmottagarna betalar minst 15 % av merkostnaderna utan nedsättning.

(189) Mot bakgrund av den betydande ökningen av tilläggsavgifter avseende förnybar energi på senare år skulle emellertid ett eget bidrag på 15 % av den hela tilläggsavgiften avseende förnybar energi kunna överstiga vad företag som berörs särskilt mycket av bördan klarar. Därför har medlemsstaterna möjlighet att vid behov ytterligare begränsa det belopp avseende kostnader som uppkommer genom finansiering av stöd till förnybar energi som ska betalas på företagsnivå till 4 % av bruttoförelägningsvärdet⁽⁸⁷⁾ för det berörda företaget. Beträffande företag som har en elintensitet på minst 20 % kan medlemsstaterna begränsa det sammanlagda belopp som ska betalas till 0,5 % av det berörda företags bruttoförelägningsvärde.

(190) Om medlemsstater beslutar sig för att anta begränsningar på 4 % respektive 0,5 % av bruttoförelägningsvärdet ska dessa begränsningar gälla alla stödberättigade företag.

(191) Medlemsstater får vidta åtgärder för att säkerställa att uppgifter om bruttoförelägningsvärde som används vid tillämpning av detta avsnitt täcker samtliga relevanta arbetskostnader.

⁽⁸³⁾ Det mest direkta sättet att visa att ett orsakssamband föreligger är genom att hänvisa till en avgift förutom elpriset, som går till finansiering av energi från förnybara källor. Ett indirekt sätt att visa att merkostnader förekommer är att beräkna effekten av elleverantörernas högre nettokostnader för gröna certifikat och därefter beräkna effekten på elpriset genom att anta att de högre nettokostnaderna förs över av leverantören.

⁽⁸⁴⁾ Kommissionen anser att en sådan risk föreligger avseende sektorer som berörs av en handelsintensitet på 10 % på EU-nivå om sektorns elintensitet uppnår 10 % på EU-nivå. Dessutom föreligger det en liknande risk beträffande sektorer som berörs av en lägre handelsexponering, dock minst på 4 %, och som har en mycket högre elintensitet på minst 20 % eller som är ekonomiskt likvärdiga (t.ex. i fråga om utbytbarhet). Likaledes skulle sektorer med en något lägre elintensitet, dock minst på 7 %, som berörs av en mycket hög handelsexponering på minst 80 % stå inför samma risk. Förteckningen över stödberättigade sektorer utarbetades på grundval av detta. Slutligen har följande sektorer tagits med eftersom de är ekonomiskt likvärdiga med förtecknade sektorer och tillverkar utbytbara produkter (gjutning av stål, lättmetaller och andra metaller på grund av utbytbarhet med gjutning av järn; återvinning av källsorterat material på grund av utbytbarhet med primärprodukter som ingår i förteckningen).

⁽⁸⁵⁾ Närmare uppgifter om hur ett företags elintensitet bör räknas ut anges i bilaga 4.

⁽⁸⁶⁾ Detta test kan även tillämpas på företag inom tjänstesektorn.

⁽⁸⁷⁾ Närmare uppgifter om hur ett företags bruttoförelägningsvärde bör räknas ut anges i bilaga 4.

(192) Medlemsstater kan bevilja stödet i form av en nedsättning av avgifter, eller som ett fast årligt ersättningsbelopp (skatteåterbetalning) eller som en kombination av båda⁽⁸⁸⁾. Om stödet beviljas i form av en nedsättning av avgifter ska det införas en mekanism för efterhandskontroll för att garantera att eventuella överutbetalningar av stöd återbetalas före den 1 juli påföljande år. Om stödet beviljas i form av ett fast årligt ersättningsbelopp ska det beräknas på grundval av historiska data, närmare bestämt de nivåer i fråga om elförbrukning och bruttoförrädlingsvärde som observerats under ett givet basår. Ersättningsbeloppet ska inte överskrida det stödbelopp som företaget skulle ha erhållit under basåret, enligt tillämpning av de parametrar som anges i detta avsnitt.

3.7.3 Övergångsregler för stöd som beviljas för att minska bördan med anknytning till finansiering av stöd till energi från förnybara källor

(193) Medlemsstaterna ska tillämpa de kriterier för stödberättigande och proportionalitet som anges i avsnitt 3.7.2 senast den 1 januari 2019. Stöd som beviljas för en period före detta datum anses vara förenligt om det uppfyller samma kriterier.

(194) Dessutom anser kommissionen att allt stöd som beviljas för att minska bördan med anknytning till finansiering av stöd till el från förnybara källor för åren före 2019 kan förklaras förenligt med den inre marknaden i den mån det överensstämmer med en anpassningsplan.

(195) För att undvika en dramatisk omställning för enskilda företag ska en sådan anpassningsplan innebära en gradvis anpassning till de stödnivåer som framkommer genom tillämpning av de kriterier avseende stödberättigande och proportionalitet som anges i avsnitt 3.7.2.

(196) I den mån stöd beviljats för en period som föregår den dag då dessa riktlinjer börjar tillämpas ska planen även föreskriva en gradvis tillämpning av kriterierna för den perioden.

(197) I den mån stöd i form av nedsättning av eller befrielse från de avgifter som finansierar stöd till produktion av el från förnybara energikällor beviljades före den dag då dessa riktlinjer börjar tillämpas till företag som inte är stödberättigade enligt avsnitt 3.7.2, kan detta stöd förklaras förenligt med den inre marknaden förutsatt att anpassningsplanen förutsätter ett minsta egna bidrag på 20 % av merkostnaderna för tilläggsavgiften utan nedsättning; det egna bidraget ska fastställas successivt och före den 1 januari 2019.

(198) I anpassningsplanen ska samtliga relevanta ekonomiska faktorer med anknytning till politiken för förnybar energi beaktas.

(199) Anpassningsplanen ska godkännas av kommissionen.

(200) Anpassningsplanen ska anmälas till kommissionen senast 12 månader efter den dag då dessa riktlinjer börjar tillämpas.

3.8 Stöd till energiinfrastruktur

(201) Modern energiinfrastruktur är en förutsättning för en integrerad energimarknad, som är avgörande för att trygga energisäkerheten i unionen, och för att unionen ska uppnå sina övergripande klimat- och energimål. Kommissionen beräknar att det totala investeringsbehovet för viktig energiinfrastruktur i Europa uppgår till cirka 200 miljarder euro fram till 2020⁽⁸⁹⁾. Denna beräkning grundas på en utvärdering av den infrastruktur som unionen behöver för att uppnå de övergripande målen att fullborda den inre marknaden, garantera trygg energiförsörjning och integrera förnybara energikällor. Om marknadsaktörerna inte kan leverera den infrastruktur som behövs kan statligt stöd vara nödvändigt för att komma till rätta med marknadsmisslyckanden och se till att unionens betydande infrastrukturbehov tillgodoses. Detta gäller särskilt infrastrukturprojekt som har en gränsöverskridande verkan eller som bidrar till regional sammanhållning. Stöd till energiinfrastruktur bör i princip utgöras av investeringsstöd, även då det är för modernisering och uppgradering.

⁽⁸⁸⁾ Användning av fasta årliga ersättningar (skatteåterbetalningar) har fördelen att företag som beviljas undantag berörs av samma ökning av marginalkostnaderna för el (dvs. samma ökning av elkostnaden för varje extra förbrukad MWh), varigenom potentiell snedvridning av konkurrensen inom sektorn begränsas.

⁽⁸⁹⁾ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, "Energy infrastructure investment needs and financing requirements" ("Finansiella krav och investeringsbehov för energiinfrastruktur"), 6.6.2011, SEK(2011) 755, s. 2.

3.8.1 Mål av gemensamt intresse

(202) Energiinfrastruktur är en nödvändig förutsättning för en fungerande energimarknad. Stöd till energiinfrastruktur bidrar därför till att stärka den inre energimarknaden. Det bidrar att stärka systemens stabilitet, tillräcklig produktionskapacitet, integration av olika energikällor och energiförsörjning i underutvecklade nät. Kommissionen anser därför att stöd till energiinfrastruktur är till fördel för den inre marknaden och således bidrar till ett mål av gemensamt intresse

3.8.2 Behov av statligt ingripande

(203) Investeringar i energiinfrastruktur kännetecknas ofta av marknadsmisslyckanden. Ett marknadsmisslyckande som kan uppstå på energiinfrastrukturuområdet är samordningsproblem. Motstridiga intressen bland investerare, osäkerhet kring samarbetsresultat och näteffekter kan hindra projektens utveckling eller försvåra en effektiv utformning. Samtidigt kan energiinfrastruktur ge stora positiva externa effekter, vilket i sin tur leder till att kostnaderna och fördelarna med infrastrukturen kan fördelas ojämnt mellan de olika marknadsdeltagarna och medlemsstaterna.

(204) För att avhjälpa de marknadsmisslyckanden som avses i punkt (203) omfattas energiinfrastruktur vanligen av tariff- och tillträdesreglering och åtskillnadskrav enligt lagstiftningen om den inre energimarknaden⁽⁹⁰⁾.

(205) När det gäller finansiering är beviljande av statligt stöd en lösning för att rätta till ett marknadsmisslyckande utan att behöva använda obligatoriska användaravgifter. Därför gäller de principer som beskrivs i punkterna (206) och (207) för att visa att det finns ett behov av statligt stöd på energiinfrastrukturuområdet.

(206) När det gäller projekt av gemensamt intresse enligt definitionen i förordning (EU) nr 347/2013⁽⁹¹⁾ för intelligenta nät och infrastrukturinvesteringar i stödområden anser kommissionen att marknadsmisslyckandena med avseende på positiva externa effekter och samordningsproblem är sådana att finansiering genom avgifter kanske inte är tillräcklig och att statligt stöd därför kan beviljas.

(207) Vad gäller infrastrukturprojekt som omfattas av punkt (206) och som helt eller delvis undantas från lagstiftningen om den inre energimarknaden, och vad gäller projekt som inte omfattas av punkt (206) gör kommissionen en bedömning från fall till fall av behovet av statligt stöd. I sin bedömning tar kommissionen hänsyn till följande faktorer: i) i vilken utsträckning ett marknadsmisslyckande leder till att nödvändig infrastruktur inte kan tillhandahållas i den utsträckning som krävs, ii) i vilken utsträckning infrastrukturen är öppen för tredje parter tillträde och omfattas av taxereglering och iii) i vilken utsträckning projektet bidrar till säkrandet av unionens energiförsörjning.

(208) När det gäller oljeinfrastrukturprojekt utgår kommissionen från att det inte behövs något statligt stöd. Medlemsstaterna får dock i undantagsfall bevilja statligt stöd om det är välmotiverat.

⁽⁹⁰⁾ Inre marknadsregleringen på energiområdet omfattar i synnerhet direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55), direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94), förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15) och förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36).

⁽⁹¹⁾ Förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer.

3.8.3 *Lämplighet*

(209) Kommissionen anser att avgifter⁽⁹²⁾ är det lämpligaste sättet att finansiera energiinfrastruktur. När det gäller projekt av gemensamt intresse, intelligenta nät och infrastrukturinvesteringar i stödområden kan statligt stöd emellertid anses vara ett lämpligt instrument för att helt eller delvis finansiera denna infrastruktur. I dessa fall förhindrar marknadsmisslyckandena ofta ett fullständigt genomförande av principen att förorenaren betalar, som avgiftsregleringen bygger på, till exempel på grund av att avgiftshöjningarna för att finansiera nya infrastrukturinvesteringar skulle vara så stora att de avskräcker investerare eller potentiella kunder från att använda infrastrukturen.

3.8.4 *Stimulans effekt*

(210) Stödets stimulans effekt bedöms på grundval av de villkor som anges i avsnitt 3.2.4.

3.8.5 *Proportionalitet*

(211) Stödbeloppen måste begränsas till det minimum som krävs för att uppnå de infrastrukturmål som eftersträvas. När det gäller stöd till infrastruktur antas det kontrafaktiska scenariot vara en situation där projektet inte skulle genomföras. Den stödberättigande kostnaden är därför finansieringsgapet.

(212) Stödåtgärder för infrastruktur får inte överstiga en stödnivå på 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

(213) Kommissionen kräver att medlemsstaterna tydligt och separat anger eventuella andra stödåtgärder som kan påverka stödåtgärderna till förmån för infrastrukturen.

3.8.6 *Undvikande av otillbörliga negativa effekter på handel och konkurrens*

(214) Med hänsyn till de gällande kraven enligt lagstiftningen om den inre energimarknaden, som syftar till att stärka konkurrenskraften, anser kommissionen att stöd till energiinfrastruktur som omfattas av inremarknadsreglering inte har en otillbörlig snedvridande effekt.

(215) När det gäller infrastruktur som är helt eller delvis är undantagen från eller inte omfattas av lagstiftningen om den inre energimarknaden och när det gäller underjordiska anläggningar för lagring av gas, gör kommissionen en bedömning från fall till fall av möjlig snedvridning av konkurrensen, med särskild hänsyn tagen till graden av tredje parter tillträde till den understödda infrastrukturen, tillgång till alternativ infrastruktur och stödmottagarens marknadsandel.

3.9 **Stöd till tillräcklig produktionskapacitet**

(216) I och med den ökande andelen förnybara energikällor skiftar många medlemsstater sin elproduktion från ett system med en relativt stabil och kontinuerlig försörjning till ett system med försörjning från ett större antal och småskaliga variabla källor. Övergången ger upphov till nya utmaningar när det gäller att säkerställa tillräcklig produktionskapacitet.

(217) Marknads- och lagstiftningsmisslyckanden kan dessutom leda till otillräckliga investeringar i produktionskapacitet, till exempel i en situation där tak införs för grossistpriserna och elmarknaderna inte lyckas skapa tillräckliga investeringsincitament.

(218) Till följd av detta överväger en del medlemsstater införande av åtgärder för att säkerställa tillräcklig produktionskapacitet, vanligen genom att bevilja stöd till producenterna för själva tillgången till produktionskapacitet⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ I den regleringsram som fastställs i kommissionens direktiv 2009/72/EG och 2009/73/EG beskrivs bakgrunden till och principerna för tillträdesreglering och avgiftsanvändning, vilka används av systemansvariga för överförings- och distributionssystemen för att finansiera investeringen i och underhållet av sådan infrastruktur.

⁽⁹³⁾ Kommissionen behandlar frågan om tillräcklig produktionskapacitet i sitt meddelande Fullbordande av den inre marknaden för el och utnyttjande av offentliga ingrepp på bästa sätt av den 5 november 2013 (C(2013)7243final) och det medföljande arbetsdokumentet "Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions" SWD(2013) 438 final av den 5 november 2013.

3.9.1 Mål av gemensamt intresse

(219) Åtgärder för tillräcklig produktionskapacitet kan utformas på en rad olika sätt, i form av investerings- och driftstöd (varigenom man i princip ger stöd bara för åtagandet att vara tillgänglig för att leverera el), och kan eftersträva olika mål. Åtgärderna kan till exempel inriktas på att lösa kortsiktiga problem som orsakas av brist på flexibel produktionskapacitet för att hantera snabba omsvingningar i den variabla vind- och solenergi-produktionen eller syfta till att fastställa ett mål för tillräcklig produktionskapacitet som medlemsstaterna vill säkerställa oavsett kortsiktiga överväganden.

(220) Stöd för tillräcklig produktionskapacitet kan strida mot målet att fasa ut miljöskadliga stöd, inbegripet till fossila bränslen. Medlemsstaterna bör därför främst överväga alternativa sätt för att uppnå tillräcklig produktionskapacitet som inte har en negativ inverkan på målet att fasa ut miljöskadliga eller ekonomiskt skadliga stöd, till exempel genom att underlätta ledning av efterfrågesidan och öka sammanlänkningskapaciteten.

(221) Åtgärdens exakta syfte bör anges tydligt, inklusive när och var problemet med produktionskapacitetens tillräcklighet förväntas uppstå. Identifieringen av ett problem med tillräcklig produktionskapacitet bör överensstämma med den bedömning av produktionskapacitetens tillräcklighet som regelbundet görs av det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso-e) enligt lagstiftningen om den inre energi-marknaden⁽⁹⁴⁾.

3.9.2 Behov av statligt ingripande

(222) Karaktären hos och orsakerna till problemet med produktionskapacitetens tillräcklighet, och därmed behovet av statligt stöd för att säkerställa tillräcklig produktionskapacitet, bör analyseras och kvantifieras grundligt. Detta gäller till exempel brist på toppbelastningskapacitet eller säsongsmässig kapacitet eller högsta efterfrågenivå när den kortsiktiga grossistmarknaden inte kan leverera för att matcha utbud och efterfrågan. Den måtenhet som används för kvantifiering bör beskrivas och beräkningsmetoden bör anges.

(223) Medlemsstaterna bör tydligt visa varför marknaden inte kan förväntas leverera tillräcklig produktionskapacitet i avsaknad av ett ingripande genom att ta hänsyn till pågående marknads- och teknikutveckling⁽⁹⁵⁾.

(224) I sin bedömning tar kommissionen bland annat och i tillämpliga fall hänsyn till följande uppgifter som ska lämnas av medlemstaterna:

- a) En bedömning av inverkan av variabel produktion, även av produktion som kommer från angränsande system.
- b) En bedömning av inverkan av efterfrågesidans deltagande, inklusive en beskrivning av åtgärder för att uppmuntra styrning av efterfrågesidan⁽⁹⁶⁾.
- c) En bedömning av befintliga eller eventuella framtida länkar, inklusive en beskrivning av projekt under konstruktion och planerade projekt.
- d) En bedömning av eventuella andra faktorer som kan orsaka eller förvärra problemet med produktionskapacitetens tillräcklighet, såsom lagstiftnings- eller marknadsmisslyckanden, till exempel tak för grossistpriser.

3.9.3 Lämplighet

(225) Stöd bör endast utgå för en ren ersättning för den tillgänglighet som tillhandahålls av producenten, det vill säga åtagandet att vara tillgänglig för att leverera el och motsvarande ersättning för detta, till exempel i form av ersättning per MW kapacitet som tillhandahålls. Stödet får inte omfatta ersättning för försäljning av el, det vill säga ersättning per såld MWh.

⁽⁹⁴⁾ Förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel, i synnerhet artikel 8 om uppgifter för Entso för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15). Framför allt kan den metod som utvecklats av Entso-E, det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för el, för dess bedömningar av tillräcklig produktionskapacitet på EU-nivå fungera som en giltig referens.

⁽⁹⁵⁾ Sådan utveckling kan exempelvis inbegripa utveckling av marknadskoppling, intradagsmarknader, balanserande marknader, stödtjänstmarknader och lagring av el.

⁽⁹⁶⁾ Kommissionen tar även hänsyn till planer för införande av smarta mätare i enlighet med bilaga I till direktiv 2009/72/EG samt kraven i energieffektivitetsdirektivet.

(226) Åtgärden bör vara öppen för och på lämpligt sätt stimulera både befintliga och framtida producenter och aktörer som använder ersättningsbara tekniker, såsom laststyrningsåtgärder eller lagringslösningar. Stödet bör därför ges via en mekanism som möjliggör eventuellt olika leveranstider som motsvarar den tid som krävs för att realisera nya investeringar av nya producenter som använder olika tekniker. Inom ramen för åtgärden bör man även beakta i vilken utsträckning sammanlänkningskapacitet kan bidra till att lösa eventuella problem med produktionskapacitetens tillräcklighet.

3.9.4 Stimulansseffekt

(227) Stödets stimulansseffekt bedöms på grundval av de villkor som anges i avsnitt 3.2.4 i dessa riktlinjer.

3.9.5 Proportionalitet

(228) Det totala stödbeloppet bör beräknas på ett sätt som leder till att stödmottagarnas intäkter kan anses vara lämpliga.

(229) Ett konkurrensutsatt anbudsförfarande utifrån klara, öppna och icke-diskriminerande kriterier som effektivt inriktas på det fastställda målet anses leda till rimliga intäkter under normala förhållanden.

(230) Åtgärden bör ha mekanismer inbyggda för att se till att oväntade intäkter inte kan uppstå.

(231) Åtgärden bör vara utformad så att den garanterar att det pris som betalas för tillgänglighet automatiskt rör sig mot noll när den levererade kapacitetsnivån förväntas vara lämplig för att tillfredsställa den efterfrågade kapacitetsnivån.

3.9.6 Undvikande av otillbörliga negativa effekter på handel och konkurrens

(232) Åtgärden bör vara utformad så att all kapacitet som på ett effektivt sätt kan bidra till att lösa problemet med produktionskapacitetens tillräcklighet kan delta i åtgärden, särskilt med hänsyn till följande faktorer:

- a) Deltagande av producenter som använder olika tekniker och av aktörer som erbjuder åtgärder med motsvarande teknisk prestanda, till exempel ledning av efterfrågesidan, länkar och lagring. Utan att det påverkar vad som anges i punkt (228) kan begränsningar av deltagandet endast motiveras på grundval av bristande teknisk prestanda jämfört med vad som krävs för att lösa problemet med produktionskapacitetens tillräcklighet. Dessutom bör åtgärden för tillräcklig produktionskapacitet vara öppen för eventuell aggregering av både utbud och efterfrågan.
- b) Aktörer från andra medlemsstater får delta om ett sådant deltagande är fysiskt möjligt framför allt i ett regionalt sammanhang, dvs. om kapaciteten fysiskt kan tillhandahållas till den medlemsstat som genomför åtgärden och åtgärdens skyldigheter kan genomdrivas⁽⁹⁷⁾.
- c) Tillräckligt många producenter måste delta för att sätta ett konkurrenskraftigt pris på kapaciteten.
- d) Negativa effekter på den inre marknaden ska undvikas, exempelvis till följd av exportbegränsningar, tak för grossistpriser, anbuds begränsningar eller andra åtgärder som motverkar marknadskopplingens funktion, inklusive intradagsmarknader och balanserade marknader.

(233) Åtgärden får inte

- a) minska incitamenten att investera i sammanlänkningskapacitet,
- b) motverka marknadskoppling, inbegripet balanserade marknader,
- c) motverka investeringsbeslut om produktion som fattades före åtgärden eller beslut av aktörer gällande den balanserade marknaden eller marknaden för anknutna tjänster,
- d) stärka marknadsdominansen på ett otillbörligt sätt,
- e) ge företräde till utsläppssnåla producenter i händelse av motsvarande tekniska och ekonomiska parametrar.

⁽⁹⁷⁾ Stödordningar bör anpassas i händelse av att gemensamma överenskommelser antas för att främja gränsöverskridande deltagande i sådana stödordningar.

3.10 Stöd i form av system för handel med utsläppsrätter

(234) System för handel med utsläppsrätter kan upprättas för att minska utsläppen från förorenande ämnen, till exempel minska utsläppen av kväveoxider⁽⁹⁸⁾. De kan omfatta statligt stöd, särskilt när medlemsstaterna beviljar tillstånd och rätter under deras marknadsvärde. Om den totala mängden utsläppsrätter som en medlemsstat beviljar är mindre än företagets väntade totala behov, blir den totala effekten på miljöskyddet positiv. Om de beviljade utsläppsrätterna inte täcker de enskilda företagens totala behov, måste de antingen minska sina föroreningar varvid de bidrar till att förbättra miljöskyddet eller köpa fler utsläppsrätter på marknaden och därmed betala en kompensation för sina föroreningar.

(235) System för handel med utsläppsrätter anses vara förenliga med den inre marknaden om följande villkor uppfylls samtidigt:

- a) Ordningarna för handel med utsläppsrätter ska inrättas på ett sådant sätt att miljömål uppnås som går längre än de mål som är avsedda att uppnås på grundval av unionsnormer som är obligatoriska för de berörda företagen.
- b) Tilldelningen ska ske på ett öppet sätt och grunda sig på objektiva kriterier och uppgiftskällor av den högsta kvalitet som står till buds, och den totala mängden utsläppsrätter eller tillstånd som beviljas ett företag till ett pris under marknadsvärdet får inte vara större än företagets beräknade förväntade behov i en situation utan system för handel med utsläppsrätter.
- c) Tilldelningsmetoden får inte gynna vissa företag eller vissa sektorer, om det inte är motiverat på grund av ordningens egen miljölogik eller om sådana regler är nödvändiga med tanke på förenligheten med annan miljöpolitik.
- d) Nya aktörer ska princip inte ges utsläppsrätter eller tillstånd på förmånligare villkor än befintliga företag som är verksamma på samma marknad. Om befintliga anläggningar ges en större tilldelning än nya aktörer bör det inte leda till onödiga inträdeshinder.

(236) Kommissionen bedömer om det statliga stödet i ett system för handel med utsläppsrätter är nödvändigt och proportionellt utifrån följande kriterier:

- a) Valet av stödmottagare måste grunda sig på objektiva och öppna kriterier och stödet beviljas i princip på samma sätt för alla konkurrenter inom samma sektor om de befinner sig i en liknande faktisk situation.
- b) En fullständig utauktionering måste leda till en väsentlig ökning av produktionskostnaderna för varje sektor eller kategori av enskilda stödmottagare.
- c) Den väsentliga ökningen av produktionskostnaderna kan inte föras över på kunderna utan att det leder till en betydande minskning av försäljningen. Analysen kan göras på grundval av uppskattningar av produktpriselasticiteten inom den berörda sektorn, bland andra faktorer. För att bedöma om inte den kostnadsökning som systemet för handel med utsläppsrätter orsakar skulle kunna föras över på kunderna kan uppskattningar av utebliven försäljning och dess inverkan på företagets lönsamhet användas.
- d) Enskilda företag inom sektorn bör inte ha möjlighet att minska utsläppsnivåerna i syfte att göra priset på certifikaten uthärdligt. Att konsumtionen inte kan minskas kan visas med de utsläppsnivåer som uppnås med hjälp av den bästa tekniken inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och använda dem som riktmärke. Företag som når upp till den högsta tekniska nivån kan högst beviljas utsläppstillstånd som motsvarar ökningen av produktionskostnaderna inom ramen för det system för handel med utsläppsrätter som använder den bästa tekniken, och dessa produktionskostnader kan inte föras över på kunderna. Företag som presterar sämre i miljöhänseende får mindre utsläppstillstånd i proportion till sina miljöresultat.

3.11 Stöd för omlokalisering av företag

(237) Investeringsstödet syftar till att minska de negativa externa effekterna genom att omlokalisera företag som orsakar stora föroreningar till områden där de skadliga effekterna av sådana föroreningar är mindre, vilket leder till lägre externa kostnader. Stöd kan därför vara motiverat om omlokaliseringen görs av miljöskäl, men man bör undvika att stöd beviljas för omlokalisering i något annat syfte.

⁽⁹⁸⁾ Mål C-279/08 P, kommissionen mot Nederländerna, REG 2011, s. I-7671.

(238) Investeringsstöd för omlokalisering av företag till nya platser av miljöskyddshänsyn anses vara förenligt med den inre marknaden om de villkor som anges i avsnitten 3.2.4 och 3.2.7, liksom följande kumulativa villkor, uppfylls:

- a) Omlokaliseringen ska motiveras av miljöskyddsskäl eller förebyggande skäl och ska ha förordnats genom administrativt eller rättsligt beslut av en behörig offentlig myndighet eller avtalats mellan företaget och den behöriga offentliga myndigheten.
- b) Företaget ska uppfylla de strängaste tillämpbara miljönormerna i den region dit omlokaliseringen sker.

(239) Stödmottagaren kan utgöras av

- a) ett företag etablerat i ett stadsområde eller särskilt bevarandeområde som anges enligt direktiv 92/43/EEG⁽⁹⁹⁾, som lagenligen bedriver (det vill säga uppfyller alla rättsliga krav inbegripet tillämpbara miljönormer) en verksamhet som orsakar stora utsläpp och som, på grund av sitt läge, måste flytta från sin etableringsort till ett lämpligare område, eller
- b) ett företag eller en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2012/18/EU⁽¹⁰⁰⁾ (Seveso III-direktivet).

(240) För att fastställa beloppet avseende stödberättigande kostnader i samband med omlokaliseringsstöd beaktar kommissionen i synnerhet följande:

- a) Följande vinster:
 - i) Avkastningen från försäljning eller uthyrning av den anläggning eller mark som lämnas.
 - ii) Den ersättning som betalas ut i händelse av expropriation.
 - iii) Eventuella andra vinster med anknytning till överföringen av anläggningen, i synnerhet vinster till följd av att den använda tekniken förbättras i samband med överföringen samt redovisningsvinster med anknytning till ett bättre utnyttjande av anläggningen.
 - iv) Investeringar med anknytning till eventuell kapacitetsökning.
- b) Följande kostnader:
 - i) Kostnader med anknytning till markförvärv eller uppbyggnad eller förvärv av en ny anläggning med samma kapacitet som den anläggning som lämnas.
 - ii) Eventuella sanktioner som åläggs företaget för att ha sagt upp avtalet om hyra av mark eller byggnader, om omlokaliseringen genomförs för att följa ett administrativt eller rättsligt beslut.

(241) De stödnivåer som fastställs i bilaga 1.

4. UTVÄRDERING

(242) För att säkerställa ytterligare att snedvridningen av konkurrensen begränsas får kommissionen kräva att vissa stödordningar omfattas av en tidsbegränsning (normalt fyra år eller mindre) och av den utvärdering som anges i punkt (28). Utvärderingar kommer att genomföras för stödordningar där den potentiella snedvridningen är särskilt stor, dvs. som kan riskera att begränsa konkurrensen märkbart, om genomförandet av dessa stödordningar inte granskas i god tid.

(243) Med hänsyn till syftet med stödordningen och för att inte lägga en oproportionerligt stor börda på medlemsstaterna och på mindre stödprojekt gäller detta endast för stödordningar med stor stödbudget, när dessa är av nydanande karaktär eller kan innebära betydande förändringar när det gäller marknader, teknik och lagstiftning. Utvärderingen måste utföras av en oberoende expert från den stödbeviljande myndigheten på grundval av en gemensam metod som tillhandahålls av kommissionen. Den måste offentliggöras. Medlemsstaten måste tillsammans med stödordningen anmäla ett förslag till utvärderingsplan, som kommer att ingå i kommissionens bedömning av stödordningen.

⁽⁹⁹⁾ Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7). Direktivet senast ändrat genom direktiv 2013/17/EU (EUT L 158, 10.6.2013, s. 193).

⁽¹⁰⁰⁾ Direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG (EUT L 197, 24.7.2010, s. 1).

(244) När det gäller stödordningar som faller utanför tillämpningsområdet för den allmänna gruppundantagsförordningen enbart på grund av sin stora budget kommer kommissionen att bedöma förenligheten med den inre marknaden för stödordningen, med undantag för utvärderingsplanen, på grundval av de kriterier som fastställs i den förordningen i stället för dessa riktlinjer.

(245) Utvärderingen ska lämnas till kommissionen i god tid så att det kan bedömas om stödordningen kan förlängas och under alla omständigheter då stödordningen löper ut. Närmare omfattning av och formerna för varje utvärdering kommer att fastställas i beslutet om godkännande av stödordningen. Eventuella efterföljande stödåtgärder med ett liknande syfte (inbegripet eventuella ändringar av de stödordningar som anges i punkt (244)) ska beakta utvärderingsresultat.

5. TILLÄMPNING

(246) Dessa riktlinjer ska tillämpas från den 1 juli 2014 och ersätter unionens riktlinjer för statligt stöd för miljöskydd av den 1 april 2008⁽¹⁰¹⁾. De ska tillämpas till och med den 31 december 2020.

(247) Kommissionen kommer att tillämpa dessa riktlinjer på alla anmälda stödåtgärder den har att fatta beslut om efter att riktlinjerna börjat gälla, även om projekten anmälts före det datumet. Individuella stöd som beviljats enligt godkända stödordningar och meddelats kommissionen i enlighet med ett krav på individuell anmälan av sådant stöd kommer emellertid att bedömas enligt de riktlinjer som gäller för den godkända stödordning som det individuella stödet grundar sig på.

(248) Olagligt miljö- eller energistöd kommer att bedömas enligt de regler som var tillämpliga det datum då stödet beviljades i enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt⁽¹⁰²⁾ med följande undantag:

Olagligt stöd i form av nedsättning av finansieringsstödet för energi från förnybara källor kommer att bedömas i enlighet med bestämmelserna i avsnitten 3.7.2 och 3.7.3.

Från och med den 1 januari 2011 ska den anpassningsplan som avses i punkt 194 också föreskriva en successiv tillämpning av kriterierna i avsnitt 3.7.2 och av det egna bidrag som avses i punkt 197. Före detta datum anser kommissionen att allt stöd som beviljats i form av nedsättningar av finansieringsstödet för el från förnybara energikällor kan förklaras förenligt med den inre marknaden⁽¹⁰³⁾.

(249) Individuellt stöd som beviljas enligt en olaglig stödordning kommer att bedömas enligt de riktlinjer som gällde för den olagliga stödordningen vid den tidpunkt då det individuella stödet beviljades. Om mottagaren av ett sådant individuellt stöd har mottagit en bekräftelse från en medlemsstat om att den kommer att erhålla driftstöd till stöd för energi från förnybara källor och kraftvärme enligt en olaglig stödordning under en på förhand fastställd period kan sådant stöd beviljas för hela perioden enligt de villkor som angavs i stödordningen vid tidpunkten för bekräftelsen, förutsatt att stödet är förenligt med de regler som gällde vid tidpunkten för bekräftelsen.

(250) Kommissionen lämnar härmed, mot bakgrund av artikel 108.1 i fördraget, medlemsstaterna förslag till följande lämpliga åtgärder när det gäller deras respektive befintliga miljöstöds- eller energistödordningar:

Medlemsstaterna bör vid behov ändra stödordningarna i enlighet med dessa riktlinjer senast den 1 januari 2016, med följande undantag:

⁽¹⁰¹⁾ EUT C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁰²⁾ EGT C 119, 22.05.2002, s. 22.

⁽¹⁰³⁾ Kommissionen anser av följande skäl att sådant stöd inte påverkar handelsvillkoren i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Medlemsstaterna skulle senast den 5 december 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet om förnybar energi, som inför rättsligt bindande mål för förbrukning av förnybar energi. De totala kostnaderna för stöd till produktion av el från förnybara energikällor förblev dock ganska begränsade fram till år 2010, vilket innebär att avgiftsnivåerna förblev relativt låga. Därför förblev det stödbelopp som gavs till företag i form av nedsättningar av finansieringsstödet för el från förnybara energikällor begränsat på enskild stödmottagaranivå. Vidare är det sannolikt att varje stöd på högst 500 000 euro per företag som beviljades från december 2008 till december 2010 är förenligt med den inre marknaden på grundval av meddelandet från kommissionen – Tillfällig gemenskapsram för statliga stödåtgärder för att främja tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen (EUT C 83, 7.4.2009, s. 1, i dess ändrade lydelse).

Vid behov behöver befintliga stödordningar enligt artikel 1 b i rådets förordning (EG) nr 659/1999⁽¹⁰⁴⁾ avseende driftstöd till energi från förnybara källor och kraftvärme anpassas till dessa riktlinjer först när medlemsstaterna förlänger sina befintliga stödordningar, är tvungna att anmäla dem på nytt efter att 10-årsperioden löpt ut eller efter att giltigheten för kommissionens beslut löpt ut eller när de ändrar⁽¹⁰⁵⁾ dem.

Om stödmottagarna däremot har fått bekräftelse från medlemsstaten att de kommer att få statligt stöd enligt en stödordning under en fastställd period, får sådant stöd beviljas för hela perioden enligt de villkor som fastställs i ordningen vid tidpunkten för bekräftelsen.

(251) Medlemsstaterna uppmanas ge sitt uttryckliga och ovillkorliga samtycke till de föreslagna åtgärderna inom två månader efter offentliggörandet av dessa riktlinjer i *Europeiska unionens officiella tidning*. Om ett svar uteblir kommer kommissionen att anta att medlemsstaten i fråga inte samtycker till de föreslagna åtgärderna.

6. ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

(252) I enlighet med rådets förordning (EG) nr 659/1999 och kommissionens förordning (EG) nr 794/2004⁽¹⁰⁶⁾ och deras efterföljande ändringar ska medlemsstaterna lämna in årsrapporter till kommissionen.

(253) Medlemsstaterna måste säkerställa att detaljerade register förs över alla åtgärder som innefattar beviljande av stöd. Dessa register måste innehålla all den information som krävs för att man ska kunna fastställa att de tillämpliga villkoren rörande stödberättigande kostnader och högsta tillåtna stödnivåer har iakttagits. Dessa register måste bevaras i 10 år från och med den dag då stödet beviljades och på begäran göras tillgängliga för kommissionen.

7. ÖVERSYN

(254) Kommissionen kan när som helst besluta att se över eller ändra dessa riktlinjer om det skulle vara nödvändigt av konkurrenspolitiska eller andra unionspolitiska skäl eller av hänsyn till internationella åtaganden.

⁽¹⁰⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽¹⁰⁵⁾ Med ändring avses varje anmälningspliktig ändring i den mening som avses i artikel 1.c i förordning (EG) nr 659/1999.

⁽¹⁰⁶⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).

BILAGA 1

Stödnivåer vad gäller investeringsstöd som en del av de stödberättigande kostnaderna

1. Följande stödnivåer tillämpas på miljöstödatgärder:

	Små företag	Medelstora företag	Stora företag
Stöd till företag som går längre än unionsnormerna eller höjer nivån på miljöskyddet i avsaknad av unionsnormer (stöd till inköp av nya transportfordon).	60 % 70 % vid miljöinnovation, 100 % om anbudsförfarande	50 % 60 % vid miljöinnovation, 100 % om anbudsförfarande	40 % 50 % vid miljöinnovation, 100 % om anbudsförfarande
Stöd till miljöstudier	70 %	60 %	50 %
Stöd för tidig anpassning till framtida unionsnormer mer än 3 år	20 %	15 %	10 %
1–3 år före normernas ikraftträdande	15 %	10 %	5 %
Stöd till avfallshantering	55 %	45 %	35 %
Stöd till förnybar energi	65 %, 100 % om anbudsförfarande	55 %, 100 % om anbudsförfarande	45 %, 100 % om anbudsförfarande
Stöd till kraftvärmeanläggningar			
Stöd till energieffektivitet	50 %, 100 % om anbudsförfarande	40 %, 100 % om anbudsförfarande	30 %, 100 % om anbudsförfarande
Stöd till fjärrvärmeverk som drivs med konventionell energi	65 %, 100 % om anbudsförfarande	55 %, 100 % om anbudsförfarande	45 %, 100 % om anbudsförfarande
Stöd till sanering av förorenade områden	100 %	100 %	100 %
Stöd till omlokalisering av företag	70 %	60 %	50 %
Stöd i form av utsläppsrätter	100 %	100 %	100 %
Stöd till energiinfrastruktur	100 %	100 %	100 %
Fjärrvärmeinfrastruktur			
Stöd till avskiljning och lagring av koldioxid	100 %	100 %	100 %

Till de stödnivåer som anges i denna tabell får en bonus på 5 procentenheter läggas till i regioner som omfattas av artikel 107.3 c eller en bonus på 15 procentenheter i regioner som omfattas av artikel 107.3 a i fördraget, upp till en stödnivå på högst 100 %.

BILAGA 2

Typiska statliga ingripanden

1. Kommissionen beaktar typiska scenarier avseende statliga ingripanden för att höja miljöskyddet eller stärka den inre energimarknaden.
2. Följande vägledning lämnas i synnerhet för beräkningen av stödberättigande kostnader i ett kontrafaktiskt scenario:

Stödkategori	Kontrafaktiskt scenario/stödberättigade kostnader ⁽¹⁾
Kraftvärme	Det kontrafaktiska scenariot utgörs av ett konventionellt system för el- eller värmeproduktion med samma kapacitet i fråga om faktisk energiproduktion.
Miljöstudier ⁽²⁾	De stödberättigande kostnaderna utgörs av kostnaderna för studien.
Sanering av förorenade områden	Kostnaderna ⁽³⁾ för saneringsarbetet, minus det ökade värdet på marken ⁽⁴⁾ .
Produktionsanläggningar för fjärrvärme och fjärrkyla	Investeringskostnaderna för anläggning, utbyggnad och renovering av en eller flera produktionsenheter som ska utgöra en integrerad del av det effektiva systemet för fjärrvärme och fjärrkyla.
Avfallshantering ⁽⁵⁾	Den tillkommande investeringen jämfört med kostnaderna för konventionell produktion, omfattar inte avfallshantering med samma kapacitetsinvestering.
Stöd till företag som går längre än unionsnormerna	De extra investeringskostnaderna består av de ytterligare investeringskostnader som krävs för att gå längre än den miljöskydds nivå som krävs enligt unionsnormerna ⁽⁶⁾ .
Avsaknad av unionsnormer eller nationella normer	Om normer saknas räknas som extra investeringskostnader de investeringskostnader som är nödvändiga för att uppnå en miljöskydds nivå som är högre än vad företaget eller företagen i fråga skulle uppnå utan miljöstöd.
Elproduktion av förnybara energikällor	Den tillkommande investeringskostnaden jämfört med kostnaden för ett konventionellt kraftverk med samma kapacitet när det gäller faktisk energiproduktion.
Värmeproduktion av förnybara energikällor	Den tillkommande investeringskostnaden jämfört med kostnaden för ett konventionellt värmesystem med samma kapacitet när det gäller faktisk energiproduktion.
Biogasproduktion som uppgraderas till naturgasproduktion	Om stödet begränsas till uppgradering av biogas utgörs den kontrafaktiska situationen av den alternativa användningen av denna biogas (inklusive förbränning).
Biobränslen och biogas som används för transport	I princip ska den tillkommande investeringskostnaden jämfört med kostnaden för ett normalt raffinaderi väljas som kontrafaktisk situation, men kommissionen kan godta alternativa kontrafaktiska situationer om de är vederbörligen motiverade.

Stödkategori	Kontrafaktiskt scenario/stödberättigade kostnader ⁽¹⁾
Användning av industriella biprodukter	Om biprodukten skulle gå till spillo om den inte återanvändes: den stödberättigande kostnaden är den extra investering som krävs för att använda biprodukten, till exempel en värmepump när det gäller spillvärme. Om biprodukten behöver bortskaffas: den kontrafaktiska investeringen är bortskaffandet av avfallet.
Stöd som ingår i system för handel med utsläppsrätter	Proportionaliteten måste visas genom avsaknad av övertilldelning.

⁽¹⁾ Kommissionen kan godta alternativa kontrafaktiska scenarier om dessa vederbörligen motiveras av medlemsstaten.

⁽²⁾ Här ingår stöd till energieffektivitetsrevisioner.

⁽³⁾ Den miljökada som ska repareras ska omfatta skador på mark, ytvatten eller grundvatten. Som stödberättigande investeringar vid sanering av förorenade områden kan betraktas alla utgifter som företaget haft för att sanera området, oavsett om utgifterna kan föras upp som anläggningstillgångar i balansräkningen eller inte.

⁽⁴⁾ Utvärderingar av markens värdestegring till följd av saneringen måste göras av en oberoende expert.

⁽⁵⁾ Detta rör avfallshantering av andra företag och omfattar återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning.

⁽⁶⁾ Kostnaden för de investeringar som krävs för att uppnå den miljöskyddsnivå som krävs enligt unionsnormerna är inte stödberättigande och ska dras av.

BILAGA 3

Förteckning⁽¹⁾ över stödberättigade sektorer⁽²⁾ enligt avsnitt 3.7.2

Nace-kod	Beskrivning
510	Stenkolsutvinning
729	Utvinning av annan malm
811	Brytning av natursten, kalk- och gipssten, krita och skiffer
891	Brytning av kemiska mineral
893	Saltutvinning
899	Diverse övrig utvinning av mineral
1032	Juice- och safttillverkning
1039	Annan beredning och hållbarhetsbehandling av frukt, bär och grönsaker
1041	Utvinning av vegetabiliska och animaliska oljor och fetter
1062	Stärkelsestillverkning
1104	Framställning av andra icke-destillerade jästa drycker
1106	Framställning av malt
1310	Garntillverkning
1320	Vävnadstillverkning
1394	Tågvirkes- och bindgarnstillverkning
1395	Tillverkning av bondad duk
1411	Tillverkning av läder- och skinnkläder
1610	Sågning och hyvling av trä
1621	Tillverkning av fanér och träbaserade skivor
1711	Massatillverkning
1712	Pappers- och papptillverkning
1722	Tillverkning av hushålls- och hygienartiklar av papper
1920	Petroleumraffinering
2012	Tillverkning av färgämnen
2013	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
2014	Tillverkning av andra organiska baskemikalier
2015	Tillverkning av gödselmedel och kväveprodukter
2016	Basplastframställning
2017	Tillverkning av syntetiskt basgummi
2060	Konstfibertillverkning
2110	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter

(¹) Kommissionen får granska förteckningen i bilaga 3 på grundval av de kriterier som anges i fotnot 89, om det läggs fram bevis för kommissionen som visar att de uppgifter som bilagan grundar sig på har ändrats väsentligt.

(²) Denna förteckning, och de kriterier som den utgår från, representerar inte och har inte relevans för kommissionens framtida ståndpunkt avseende risken för koldioxidläckage beträffande unionens system för handel med utsläppsrätter i samband med utarbetandet av regler för koldioxidläckage inom 2030-ramen för klimat- och energipolitik.

Nace-kod	Beskrivning
2221	Tillverkning av plasthalvfabrikat
2222	Plastförpackningstillverkning
2311	Framställning av planglas
2312	Bearbetning av planglas
2313	Tillverkning av buteljer, glasförpackningar och husgeråd av glas
2314	Tillverkning av glasfiber
2319	Tillverkning av andra glasvaror inklusive tekniska glasvaror
2320	Tillverkning av eldfasta produkter
2331	Tillverkning av keramiska golv- och väggplattor
2342	Tillverkning av keramiska sanitetsartiklar
2343	Tillverkning av keramiska isolatorer o.d.
2349	Framställning av andra keramiska produkter
2399	Tillverkning av övriga icke-metalliska mineraliska produkter
2410	Framställning av järn och stål samt ferrolegeringar
2420	Tillverkning av rör, ledningar, ihåliga profiler och tillbehör av stål
2431	Tillverkning av kalldragen stålstång
2432	Tillverkning av kallvalsade stålband
2434	Tillverkning av kalldragen ståltråd
2441	Framställning av ädla metaller
2442	Framställning av aluminium
2443	Framställning av bly, zink och tenn
2444	Framställning av koppar
2445	Framställning av andra metaller
2446	Tillverkning av kärnbränsle
2720	Batteri- och ackumulatortillverkning
3299	Diverse och övrig tillverkning
2011	Industrigasframställning
2332	Tillverkning av murtegel, takpannor och andra byggvaror av tegel
2351	Tillverkning av cement
2352	Tillverkning av kalk och gips
2451/2452/ 2453/2454	Gjutning av järn, stål, lättmetall och andra metaller
2611	Tillverkning av elektroniska komponenter
2680	Tillverkning av magnetiska och optiska medier
3832	Återvinning av källsorterat material

BILAGA 4

Beräkning av bruttoförelingsvärde och elintensitet på företagsnivå enligt avsnitt 3.7.2

1. Vid tillämpning av avsnitt 3.7.2 avses med företagets bruttoförelingsvärde bruttoförelingsvärdet till faktorkostnader, vilket innebär bruttoförelingsvärde till marknadspriser minus eventuella indirekta skatter plus eventuella stöd. Bruttoförelingsvärdet till faktorkostnad kan beräknas utifrån omsättningen plus kapitaliserad produktion, plus andra driftsinkomster, plus eller minus lagerförändringar, minus inköp av varor och tjänster⁽¹⁾, minus övriga icke-avdragsgilla skatter på produkter med anknytning till omsättningen, minus tullar och skatter med anknytning till produktionen. Alternativt kan det beräknas utifrån bruttodriftsöverskottet genom addition av personalkostnaderna. Inkomster och utgifter som klassificeras som finansiella eller extraordinära inkomster respektive utgifter utesluts från förelingsvärdet. Förelingsvärdet till faktorkostnad beräknas på bruttonivå, eftersom värdejusteringar (såsom avskrivning) inte dras ifrån⁽²⁾.
2. Vid tillämpning av avsnitt 3.7.2 ska det aritmetiska medelvärdet för de senaste tre år⁽³⁾ beträffande vilka det finns uppgifter om bruttoförelingsvärde tillgängliga användas.
3. Vid tillämpning av avsnitt 3.7.2 ska ett företags elintensitet definieras enligt följande:
 - a) Företagets elkostnader (beräknat enligt punkt 4 nedan), dividerat med
 - b) företagets bruttoförelingsvärde (beräknat enligt punkterna 1 och 2 ovan).
4. Ett företags elkostnader ska definieras enligt följande:
 - a) Företagets elförbrukning multiplicerat med
 - b) Det förmodade elpriset.
5. För beräkning av företagets elförbrukning ska i tillämpliga fall användas riktmärken avseende elförbruknings-effektivitet inom branschen. Om sådana inte finns ska det aritmetiska medelvärdet för de senaste tre år⁽⁴⁾ för vilka uppgifter finns tillgängliga användas.
6. Vid tillämpning av led 4 b ovan ska med förmodat elpris avses det genomsnittliga elpris i återförsäljarledet som gäller i medlemsstaten för företag med en liknande elförbrukningsnivå under det senaste år för vilket uppgifter finns tillgängliga.
7. Vid tillämpning av led 4 b ovan kan det förmodade elpriset inbegripa hela den kostnad för att finansiera stöd till el från förnybara energikällor som skulle åligga företaget i avsaknad av minskningar.

⁽¹⁾ För tydlighetens skull ska *varor och tjänster* inte inbegripa personalkostnader.

⁽²⁾ Kod 12 15 0 inom den rättsliga ram som fastställs genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 58/97 av den 20 december 1996 om statistik rörande företagsstrukturer.

⁽³⁾ Vad gäller företag som funnits i mindre än ett år kan prognosuppgifter för det första driftsåret användas. Medlemsstaterna ska emellertid genomföra en efterhandsgranskning vid slutet av det första driftsåret (*år 1*) för att kontrollera företagets ställning som stödberättigat samt de kostnadsbegränsningar (uttryckt i procent av bruttoförelingsvärdet) som gäller för det enligt punkt 189 i avsnitt 3.7.2. Efter denna efterhandsgranskning ska medlemsstaterna ersätta företag eller återkräva utbetalad ersättning beroende på vad som är lämpligt. Beträffande år 2 ska uppgifter avseende år 1 användas. Beträffande år 3 ska det aritmetiska medelvärdet för åren 1 och 2 användas. Från år 4 och framåt ska det aritmetiska medelvärdet för de föregående tre åren användas.

⁽⁴⁾ Se föregående fotnot.

BILAGA 5

Gruv- och tillverkningssektorer som inte ingår i förteckningen i bilaga 4 och som har en handelsintensitet utanför EU på minst 4 %

Nace-kod	Beskrivning
610	Utvinning av råpetroleum
620	Utvinning av naturgas
710	Järnmalsutvinning
812	Utvinning av sand, grus och berg; utvinning av lera och kaolin
1011	Beredning och hållbarhetsbehandling av kreaturskött
1012	Beredning och hållbarhetsbehandling av fjäderfäkött
1013	Charkuteri- och annan köttvarutillverkning
1020	Beredning och hållbarhetsbehandling av fisk samt skal- och blötdjur
1031	Beredning och hållbarhetsbehandling av potatis
1042	Matfettstillverkning
1051	Mejerivarutillverkning
1061	Tillverkning av kvarnprodukter
1072	Tillverkning av knäckebröd, kex och konserverade bakverk
1073	Tillverkning av pastaprodukter
1081	Sockertillverkning
1082	Tillverkning av choklad, choklad- och sockerkonfektyrer
1083	Framställning av te och kaffe
1084	Tillverkning av senap, ketchup, kryddor och andra smaksättningsmedel
1085	Tillverkning av lagad mat och färdigrätter
1086	Tillverkning av homogeniserade livsmedelspreparat inklusive dietmat
1089	Framställning av andra livsmedel
1091	Framställning av beredda fodermedel
1092	Framställning av mat till sällskapsdjur
1101	Destillering, rening och tillblandning av spritdrycker
1102	Framställning av vin från druvor
1103	Framställning av cider och andra fruktviner
1105	Framställning av öl
1107	Framställning av läskedrycker, mineralvatten och annat vatten på flaska
1200	Tobaksvarutillverkning
1391	Tillverkning av trikåväv
1392	Tillverkning av sydda textilvaror utom beklädnadsvaror
1393	Tillverkning av mattor

Nace-kod	Beskrivning
1396	Tillverkning av andra tekniska textilier och industritextilier
1399	Övrig textiltillverkning
1412	Tillverkning av arbets-, skydds- och överdragskläder
1413	Tillverkning av andra gång- och ytterkläder
1414	Tillverkning av underkläder, skjortor och blusar
1419	Tillverkning av andra beklädnadsvaror och tillbehör
1420	Tillverkning av pälsvaror
1431	Tillverkning av strumpor
1439	Tillverkning av andra trikåvaror
1511	Garvning och annan läderberedning; pälsberedning
1512	Tillverkning av reseffekter, handväskor, sadel- och seldon m.m.
1520	Tillverkning av skodon
1622	Tillverkning av sammansatta parkettstavar
1623	Tillverkning av andra byggnads- och inredningssnickerier
1624	Träförpackningstillverkning
1629	Övrig trävarutillverkning; tillverkning av varor av kork, halm, rotting o.d.
1721	Tillverkning av wellpapp och pappers- och pappförpackningar
1723	Tillverkning av skrivpapper, kuvert o.d.
1724	Tapettillverkning
1729	Tillverkning av andra pappers- och pappvaror
1813	Grafiska tjänster före tryckning (prepress/premedia)
1910	Tillverkning av stenkolsprodukter
2020	Tillverkning av bekämpningsmedel och andra lantbrukskemiska produkter
2030	Tillverkning av färg, lack, tryckfärg m.m.
2041	Tillverkning av tvål, såpa, tvättmedel och polermedel
2042	Tillverkning av parfymer och toalettartiklar
2051	Sprängämnestillverkning
2052	Tillverkning av lim
2053	Tillverkning av eteriska oljor
2059	Tillverkning av andra kemiska produkter
2120	Tillverkning av läkemedel
2211	Tillverkning av däck och slangar; regummering
2219	Annan gummivarutillverkning
2223	Byggplastvarutillverkning

Nace-kod	Beskrivning
2229	Annan plastvarutillverkning
2341	Tillverkning av keramiska hushålls- och prydnadsartiklar
2344	Tillverkning av andra tekniska keramiska produkter
2362	Tillverkning av gipsvaror för byggändamål
2365	Tillverkning av fibercementvaror
2369	Tillverkning av andra varor av betong, cement och gips
2370	Huggning, formning och slutlig bearbetning av sten
2391	Slipmedelstillverkning
2433	Tillverkning av andra kallformade produkter av stål
2511	Tillverkning av metallstommar och delar därav
2512	Tillverkning av dörrar och fönster av metall
2521	Tillverkning av radiatorer och pannor för centraluppvärmning
2529	Tillverkning av andra cisterner, tankar, kar och andra behållare av metall
2530	Tillverkning av ånggeneratorer utom varmvattenpannor för centraluppvärmning
2540	Tillverkning av vapen och ammunition
2571	Tillverkning av bestick
2572	Tillverkning av lås och gångjärn
2573	Tillverkning av verktyg och redskap
2591	Tillverkning av stålfat o.d. behållare
2592	Tillverkning av lättmetallförpackningar
2593	Tillverkning av metalltrådvaror, kedjor och fjädrar
2594	Tillverkning av nitar och skruvar
2599	Diverse övrig metallvarutillverkning
2612	Tillverkning av kretskort
2620	Tillverkning av datorer och kringutrustning
2630	Tillverkning av kommunikationsutrustning
2640	Tillverkning av hemelektronik
2651	Tillverkning av instrument och apparater för mätning, provning och navigering
2652	Urtillverkning
2660	Tillverkning av strålningsutrustning samt elektromedicinsk och elektroterapeutisk utrustning
2670	Tillverkning av optiska instrument och fotoutrustning
2680	Tillverkning av magnetiska och optiska medier
2711	Tillverkning av elmotorer, generatorer och transformatorer
2712	Tillverkning av eldistributions- och elkontrollapparater
2731	Tillverkning av optiska fiberkablar
2732	Tillverkning av andra elektroniska och elektriska ledningar och kablar

Nace-kod	Beskrivning
2733	Tillverkning av kabeltillbehör
2740	Tillverkning av belysningsarmatur
2751	Tillverkning av elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater
2752	Tillverkning av icke-elektriska hushållsmaskiner och hushållsapparater
2790	Tillverkning av annan elapparatur
2811	Tillverkning av motorer och turbiner utom för luftfartyg och fordon
2812	Tillverkning av fluidteknisk utrustning
2813	Tillverkning av andra pumpar och kompressorer
2814	Tillverkning av andra kranar och ventiler
2815	Tillverkning av lager, kugghjul och andra delar för kraftöverföring
2821	Tillverkning av ugnar och brännare
2822	Tillverkning av lyft- och godshanteringsanordningar
2823	Tillverkning av kontorsmaskiner och kontorsutrustning (utom datorer och kringutrustning)
2824	Tillverkning av motordrivna handverktyg
2825	Tillverkning av maskiner och apparater för kyla och ventilation utom för hushåll
2829	Övrig tillverkning av maskiner för allmänt ändamål
2830	Tillverkning av jord- och skogsbruksmaskiner
2841	Tillverkning av verktygsmaskiner för metallbearbetning
2849	Tillverkning av övriga verktygsmaskiner
2891	Tillverkning av maskiner för metallurgi
2892	Tillverkning av gruv-, bergbrytnings- och byggmaskiner
2893	Tillverkning av maskiner för framställning av livsmedel, drycker och tobaksvaror
2894	Tillverkning av maskiner för produktion av textil-, beklädnads- och lädervaror
2895	Tillverkning av maskiner för produktion av massa, papper och papp
2896	Tillverkning av maskiner för gummi och plast
2899	Tillverkning av diverse övriga specialmaskiner
2910	Motorfordonstillverkning
2920	Tillverkning av karosserier för motorfordon; tillverkning av släpfordon och påhängsvagnar
2931	Tillverkning av elektrisk och elektronisk utrustning för motorfordon
2932	Tillverkning av andra delar och tillbehör till motorfordon
3011	Byggande av fartyg och flytande materiel
3012	Byggande av fritidsbåtar
3020	Tillverkning av rälsfordon
3030	Tillverkning av luftfartyg, rymdfarkoster o.d.
3040	Tillverkning av militära stridsfordon

Nace-kod	Beskrivning
3091	Tillverkning av motorcyklar
3092	Tillverkning av cyklar och invalidfordon
3099	Övrig transportmedelstillverkning
3101	Tillverkning av kontors- och butiksmöbler samt kontors- och butiksinredningar
3102	Tillverkning av köksmöbler och köksinredningar
3103	Tillverkning av madrasser
3109	Tillverkning av andra möbler
3211	Prägling av mynt
3212	Tillverkning av smycken, guld- och silversmedsvaror
3213	Tillverkning av bijouterier o.d.
3220	Tillverkning av musikinstrument
3230	Tillverkning av sportartiklar
3240	Tillverkning av spel och leksaker
3250	Tillverkning av medicinsk och dental utrustning
3291	Tillverkning av borstbinderiarbeten